BIBLIA

to je cyłe Swjate pismo stareho a noweho zakonja,

prjedy wot D. Marćina Luthera do němzkeje,

potom wot duchomnych: Jana Langi w Minakale a Mateja Jokiša w Hbjelzku a Jana Běhmarja w Budeztezach a Jana Wawera w Bukezach, kaž tež wot Michała Frenzela, duchomneho w Budeztezach do hornjołnžizkeje serbzkeje ryče ze wšitkej prózu pšełožena a pozdźišo wot druhich evangelzkich duchomnych wudawana,

nětko pak zaso z nowa a to jidnaty króć swěru pšehladana a wudata.

W Budyšinje ćišćana pola E. M. Monzy. 1905.

Creative Commons CC-BY-SA

Prěnje knihi Mójzaskowe

1. staw

Stworjenje swěta.

- 1. W zpočatku ztwori Bóh njebjesa a zemju. *Jant, 1. Kók 1, 16. Pjz. 33, 6. Pz.* 102, 26. Hebr. 11, 3.
- 2. A zemja běše puzta a prózna, a ćma bě na hlubokozći; a Boži Duch lětaše na wodach.
- 3. A Bóh dźeše: Budź swětło! Dha bu swětło. 2 Kor. 4, 6.
- 4. A Bóh widźiše swětło, zo je dobre. Duž rosdźeli Bóh swětło wot ćmy. *Jez.* 45, 7.
- A Bóh mjenowaše to swětło dźeń, a tu ćmu mjenowaše wón nóz. A bu wječor a bu rano, prěni dźeń.
- 6. A Bóh dźeše: Budź twjerdozć bjes wodami a dźel wody wot wodow. *Jer.* 10, 12. St. 51, 15. Pj. 186, 5.
- 7. A Bóh zčini tu twjerdozć a rosdžěli wody, kotrež su pod twjerdozću, wot wodow, kotrež su na twjerdozći. A zta so tak.

 Pj. 104, 3. Pz. 148, 4.
- 8. A Bóh mjenowaše tu twjerdozć njebjesa. A bu wječor a bu rano, druhi dźeń.
- 9. A Bóh dźeše: Shromadźće so wody pod njebjesami na jene mězto, zo by to

- suche widźene A zta so tak. Hiob. 38, 8 Pz. 33, 7. Pj. 104, 7. o. Pz. 136, 6.
- 10. A Bóh mjenowaše to suche zemju, a to zhromadženje wodow mjenowaše wón morjo. A Bóh widźiše, zo to běše dobre.
- 11. A Bóh dźeše: Semja płodź trawu a zele, kotrež by dawało symjo, a płódne štomy, kiž kóždy by pšinjesł swojeho runja płód a měł swoje symjo pši bebi na zemi. A zta so tak.
- 12. A zemja płodźeše trawu a zele, kotrež dawaše symjo, kóżde swojeho runja, a štomy, kotrež pšinjesu płód a swoje symjo pši sebi maju, kóżdy swojeho runja. A Bóh widźiše, zo to běše dobre.
 - 13. A bu wječor a bu rano, tzeći dźeń.
- 14. A Bóh dźeše: Budźće swezy na twjerdozći tych njebjesow, zo bychu rosdźeliłe dźeń wot nozy a dawałe znamjenja, časy, dny a leta. St. 8, 22. sj. 136, 7. Sir. 43, 2—9.
- 15. A byłe swezy na twjerdozći tych njebjesow, zo bychu swećiłe na zemju. A zta so tak.
- 16. A Bóh ztwori dwe wulzy swezy: jenu wjetšu swezu, zo by wodnjo knježiła, a jenu mjeńsu swezu, zo by

w nozy knježiła, a k temu tež hw
ězdy. 5 Mójz. 4, 19. Hiob. 9, 0.

- 17. A Bóh je ztaji na twjerdozć tych njebjesow, zo bychu swěćile na zemju.
- 18. A zo bychu knježile na dnju a na nozy a rosdželile swětlo a ćnu. A Bóh widžiše, zo to běše dobre. *Pz. 104, 20.*
- 19. A bu wječor a bu rano, štwórty dźeń.
- 20. A Bóh dźeše: Njech so wody mjerwja z płuwazymi a żiwymi zwerjatami a z ptakami, kotreż na zemi pod twjerdozću tych njebjesow letaju. St. 2, 19.
- 21. A Bóh ztwori wulke móŕzke ryby a wšelake žiwe a łažaze zwěrjata, kiž so we wodźe mjeŕwja, kóžde swojeho runja, a wšelake lětaze ptaki, kóždy swojeho runja. A Bóh widźiše, zo to dobre běše. *Pz. 104, 26. Hiob. 40, 10*,
- 22. A Bóh požohnowaše je a dźeše: Płodźće so a pšizporjejće so a napjelńće tu wodu w morju, a ptaki, pšizporjejće so na zemi. Scht. 28. St. 8, 17. St. 9, 1. 7.
- 23. A bu wječor a bu rano, pjaty dźeń.
- 24. A Bóh dźeše: Semja pšinjes žiwe zwerjata, kóżde swojeho runja; zkót, waki a zwerjata na zemi, jene kóżde swojeho runja. A zta so tak. *Hiob. 12, 7. Sir. 16, 30.*

2. staw

Ssabat. Stworjenje člowjeka. Paradiszahroda. Božej pšikazni a mandželztwo.

- 1. Tak buchu dokonjane njebjesa a zemja a wšitko jich wójzko.
- 2. A tak dokonja Bóh sedmy dźeń swoje dźeło, kotrež bě činił. A wotpočowaše sedmy dźeń wot wšitkeho swojeho dźeła, kotrež wón bě zčinił. 2 Mójz. 20, 11. St. 31, 17., 5, 14. Jez. 40, 28. Hebr. 4, 4.
- 3. A Bóh požohnowaše tón sedmy džeń a swjećeše jón, teho dla, zo wón běše na nim wotpočował wot wšitkeho swojeho džěła, kotrež Bóh ztworił a zčinił bě.
- 4. Tajke je to ztworjenje njebjesow a zemje, hdyž běchu ztworjene, w času, hdyž Bóh tón Knjes zemju a njebjesa ztwori.
- 5. A wšelake štomy na polu, kotrež prjedy njejsu byle na zemi, a wšelake zele na polu, kotrež prjedy nihdy njeje roztło. Pšetož Bóh tón Knjes hišće njeběše dał dešć hić na zemju, a njeje byl člowjek, kiž by zemju džělał.
- 6. Ale młha dźeše ze zemje a maceše zyłu zemju.
- 7. A Bóh tón Knjes ztwori člowjeka z procha teje zemje a dunu jemu žiwy dych do jeho nosa. A tak bu člowjek žiwa duša. St. 1, 26. 1. Kor. 15, 45.

8. ...

Druhe knihi Mójzaskowe

1. staw

Jzraelzkich dźĕći słužba a tyšnozć we Egiptowzkej.

- 1. To su mjena Jzraelzkich dźeći, kotrež z Jakubom do Egiptowzkeje pšińdźechu; kóždy pšińdźe ze swojej khežu nuts: 1 Mójz. 46, 8.
 - 2. Ruben, Simeon, Levi, Juda,
- 3. Jzašar, Sebulon, Benjamin, Mójzasowe.
 - 4. Dan, Naphthali, Gad, Aser.
- 5. A wšitkich dušow, kotrež běchu z Jakubowych bjedrow pšišle, běše sydom dźesać. Jozeph pak bě prjedy we Egiptowzkej.

 1 Mójz. 46, 27.
- 6. Hdyž pak Jozeph wumrjeł bě a wšitzy jeho bratzja a wšitzy ći, kotziž su we tym času žiwi byli,
- 7. Rosrozćichu so Jzraelzke dźeći a płodźachu dźeći, psizporjachu so a rossylnichu so jara wulzy, zo jich tón kraj połny bě. *Pj. 105, 24. Jap. zk. 7, 17.*

8. ...

Sćenje swjateho Marka

Prěni staw

Chrystus, wot Jana křćeny, bu spytany, prěduje, powoła wučomnikow a hoji chorych

- 1. To je započatk teho ewangeliona wot Jezom Chrysta teho Syna Božeho,
- 2. Jako pisane steji w profetach: Hlej, ja posćelu swojeho jandžela prjedy tebje, kotryž by twój puć před tobu přihotował.

 Mal. 3, 1.
- 3. Prědarja hłós je w pusćinje: Přihotujće puć teho Knjeza, čińće jeho šćežki rune. *Jez. 40, 3. Mat. 3, 3. Luk: 3, 4. Jan:1,23.*
- 4. Jan tón běše w pusćinje, křćiše a prědowaše wot křćenicy teje pokuty na wodawanje hrěchow.
- 5. A k njemu džėše won cyła židowska zemja a Jerusalemjenjo, a buchu wšitcy wot njeho kšćeni we Jordanskej rězy a wuznachu swoje hrěchi.
- 6. Jan pak běše woblečeny z kamjelskimi włosami a měješe kožany pas na swojich bjedrach a jědźeše skóčki a lěsny měd; Mat. 3, 4. 3 Mójz. 11, 22.
- 7. A prědowaše a dźeše: Jedyn dźe za mnu, kotryž je sylniši dyžli ja, kotremuž

- ja dosć njejsym, zo N. t. bych ja so před nim dele chilał a te rjemjenje jeho črijow rozwjazał;

 Mat. 3, 11.
- 8. Ja křću was z wodu, ale wón budže was ze swjatym Duchom křćić.
- 9. A poda so w tym samym času, zo Jezus z Galilejskeje wot Nacareta přińdźe a bu křćeny wot Jana we Jordanje.

 Mat. 3, 16. Luk. 3, 21.
- 10. A hnydom wustupi wón (Jan) z wody a widźeše njebjesa wotewrjene a teho Ducha, jako hołbja, na njeho dele přińdźo.

 Jan. 1, 32.
- 11. A sta so hłós z njebjes: Ty sy mój luby Syn, na kotrymž ja mam dobre spodobanje.

 Mat. 3, 17. Luk. 9, 35.
- 12. A hnydom honješe jeho Duch do pusćiny.

 Mat. 4, 1. Luk. 4, 1.
- 13. A běše tam w tej pusćinje štyrceći dnjow a bě spytany wot satana. A běše pola zwěriny, a jandželjo jemu služachu.
- 14. Jako pak Jan běše do jastwa podaty, přindže Jezus do Galilejskeje, prědowaše to ewangelijom wot kralestwa Božeho,

 Mat. 4, 17. Luk. 4, 15.
- 15. A dźeše: Čas je dopjelnjeny, a kralestwo Bože je so přibližiło; čińće pokutu wěrće ewangelionej.

- 16. Jako wón pak při Galilejskim morju chodžeše, wuhlada wón Šimana a Handrija, jeho bratra, zo wonaj syće do morja ćiskaštaj (přetož wonaj běštaj rybakaj).

 Mat. 4, 18. 21. Luk. 5, 2.
- 17. A Jezus dźeše k nimaj: Pójtaj za mnu; ja chcu činić, zo budźetaj čłowjekow rybakaj.
- 18. A hnydom wopušćištaj wonaj swoje syće a džeštaj za nim.
- 19. A jako wón běše trochu tam preč wotešoł, wuhlada wón Jakuba, Zebedeoweho syna, a Jana, jeho bratra, płatajo swoje syće we łódźi;

 Mat. 4, 21.
- 20. A na měsće wón jeju zawoła. A wonaj wopušćištaj swojeho nana Zžebedea we łódźi a tych najatych a dźeštaj za nim.
- 21. A woni dźechu do Kapernauma; a hnydom na sabat dźese wón do sule a wučese.
- 22. A woni dźiwachu so jara na jeho wučbje; přetož wón wučeše jich móznje a nic jako pismawučeni. *Mat. 7, 28. Luk.* 4, 32.
- 23. A w jich šuli běše člowjek z nječistym duchom wobsynjeny, tón wołaše, Luk. 4, 33.
- 24. A dźeše: Što mamy my z tobu, Jezu Nacarenski? Sy ty přišol nas skazyć? Ja wěm, štó ty sy, tón swjaty Boži. St. 5. 7.
- 25. A Jezus pohrozy jemu a dźeše: Mjelč a wuńdź z teho čłowjeka! St. 9,
- 26. A tón nječisty duch torhaše jeho a wołaše z wulkim hłosom a wuńdźe z njeho.
 - 27. A woni so wšitcy jara dźiwachu,

- tak zo woni so bjez sobu woprašowachu a dźachu: Što je to? Kajka je to nowa wučba? Wón tež rozkazuje z mocu nječistym ducham, a woni jeho posłuchaju.
- 28. A na měsće bě wot njeho słyšane po wšitkich Galilejskich mjezach.
- 29. A woni džěchu hnydom z teje šule a přiňdžechu do Šimanoweje a Handrijoweje chěže, z Jakubom a z Janom.
- 30. A Šimanowa přichodna mać ležeše a měješe zymnu; a na měsće prajachu woni jemu wot njeje.
- 31. A wón přistupiwši pozběhnu ju horje a dźeržeše ju za ruku; a ta zymna ju hnydom wopušći, a wona jim słužeše.
- 32. Na wječor pak, jako słónco běše zašło, přinjesechu woni k njemu wšelkich chorych a wobsynjenych.
- 33. A cyłe město zhromadźi so k durjam.
- 34. A wón pomhaše wjele ludźom, kotřiž běchu na wšelke chorosće chori, a wuhna wjele čertow a njewotpušći čertam rěčeć; přetož woni jeho znajachu. *Jap. k 16, 17, 18.*
- 35. A rano do dnja stanu wón a wuńdźe a woteńdźe na puste město a činješe tam swoju modlitwu. *Luk.* 4, 42.
- 36. A za nim chwatachu Šiman a ći, kotřiž při nim běchu;
- 37. A jako jeho namakachu, dźachu woni k njemu: Wšitcy će pytaju.
- 38. A wón dźeše k nim: Pójmy do tych blišich městow, zo bych ja tam tež prědował; přetož na to sym ja přišoł. *Luk.* 4, 43.
- 39. A wón prědowaše we jich šulach po cyłej Galilejskej zemi a honješe

čertow won.

- 40. A někajki wusadny přinídže k njemu, tón prošeše jeho, poklaknu před nim a džeše k njemu: Chceš-li jeno, dha móžeš ty mje wučisćić.
- 41. A Jezusej běše žel, přestrě ruku, dótknu so jeho a džeše k njemu: Ja chcu, budź wučisćeny.
- 42. A jako wón to dźeše, dźeše na mesće tón wusad wot njeho, a wón be wučisćeny.
- 43. A Jezus pohrozy jemu a honješe jeho hnydom wot sebje preč,
- 44. A dźeše k njemu: Hladaj, zo ty nikomu ničo njeprajiš; ale dźi a pokaž so měšnikej a wopruj za swoje wućišćenje, štož Mójzas je přikazał, k swědčenju na nich.

 3 Mójz. 14, 2.
- 45. Wón pak šedši won poča wjele wot teho rěčeć a tu wěc bjez ludži přinjesć, tak zo wón tam dale njemóžeše wjazy zjawnje do města nutř hić; ale wón běše wonkach w pustych městach, a woni přindžechu k njemu ze wšěch stronow.

 Luk. 5, 15.

2. staw

Wo jichtnym; Mateja powołanje a Chrystusowe zamołwjenje přećiwo Pharizejskim.

1. A po někotrych dnjach džěše wón zaso do Kapernauma; a wono bě zhonjene, zo wón w chěži je. Mat. 9,

- 2. A jich wjele so hnydom k njemu zhromadźichu, tak zo woni města njemějachu, tež nic wonkach před durjemi; a wón praješe jim to słowo.
- 3. A někajcy k njemu přinádžechu, kiž jichtneho přinjesechu, kotryž běše wot štyrjoch njeseny.

 Mat. 9, 2.
- 4. A jako woni njemóžachu před njeho přinící luda dla, wotkrychu woni tu třěchu, hdžež wón běše; a jako tu běchu rozkopali, pušcíchu woni to poslešco dele, na kotrymž tón jichtny ležeše.
- 5. Jako pak Jezus jich wěru widźeše, dźeše wón k temu jichtnemu: Mój syno, twoje hrěchi su tebi wodate.
- 6. Někotři pismawučeni pak běchu, ći tam sedžachu a pomyslichu sebi w swo-jich wutrobach:
- 7. Kak rěči tón tajke Bože hanjenje? Štó móže hrěchi wodawać, chiba Bóh sam?
- 8. A Jezus pózna hnydom w swojim Duchu, zo woni tak sami při sebi pomyslichu, a džeše k nim: Što wy sebi to pomysliće w swojich wutrobach? *Jan.2*, 24.
- 9. Što je lóžše, prajić k temu jichtnemu: Tebi su twoje hrěchi wodate; abo prajić: Postań, wzmi swoje poslešćo a chodź?
- 10. So byšće pak wědźeli, zo člorózki syn móc ma, na zemi hrěchi wodawać, dźeše wón k temu jichtnemu:
- 11. Ja ći praju, stań horje, zběhń swoje poslešćo a dźi do swojeho doma.
- 12. A na měsće stanu wón, zběhnu swoje poslešćo a dźěše won před wšitkimi, tak zo wšitcy buchu zatorhnjeni a chwalachu Boha a dźachu: My to

hišće nihdy njejsmy widźeli.

- 13. A wón wuńdźe zaso k morju; a wšitkón lud přińdźe k njemu, a wón jich wučeše.
- 14. A jako wón nimo preč dźeše, wuhlada wón Levia, Alfeoweho syna, na złi sedźo a dźeše k njemu: Pój za mnu. A wón stanu a dźeše za nim. Mat. 9, o. Luk. 5, 27.
- 15. A sta so, jako wón so k blidu synu we jeho chěži, synu so k blidu wjele złonikow a hrěšnikow z Jezusom a z jeho wučomnikami. Přetož jich běše wjele, a běchu za nim šli.
- 16. A jako pismawučeni a Farizejscy widźachu, zo wón z złonikami a z hrěšnikami jědźiše, dźachu woni k jeho wučomnikam: Čoho dla jě a pije wón z złonikami a z hrěšnikami?
- 17. A jako to Jezus słyšeše, dźeše wón k nim: Sylni njepotrjebaju lěkarja, ale chori; ja sym přišoł, hrěšnikow k pokuće wołać, a nic prawych. *Mat. 9, 13. Luk.* 5,32. 1 Tim. 1, 15.
- 18. A Jana a Farizejskich wučomnicy požčachu so často; a někotři přindžechu a džachu k njemu: Čoho dla požča so Janowi a Farizejscy wučomnicy, a twoji wučomnicy so njepožča?

 Mat. 9, 14.
- 19. A Jezus dźeše k nim: Kak móža so kwasni hosćo posćić, dokelž nawoženja pola nich je? Tak dołho hač nawoženju při sebi maju, njemóža woni so posćić.
- 20. Čas pak budže přiníc, zo budže nawoženja wot nich wzaty, a tehdy budža woni so posćić.
- 21. A nichtó njepřišiwa zapłatu wot noweho płata k starej drasće; přetož ta nowa zapłata so wšak wot stareho wot-

- torhnje, a džěra budže wjetša. *Mat. o,* 16. Luk. 5, 36.
- 22. A nichtó njepjelni mošt do stareho sudobja; hewak dha tón mošt to sudobje roztorha, a tón mošt so wulije, a to sudobje wozmje kónc. Ale mošt ma so do noweho sudobja linuć.
- 23. A sta su, ako wón na sabat přez žito dźėše, a jeho wučomnicy ducy počachu kłosy torhać. 5 Mójz. 23, 25.
- 24. Tuž dźachu ći Farizejscy k njemu: Hlej, što činja twoji wučomnicy na sabat, štož so njesłuša?
- 25. A wón dźeše k nim: Njejsće wy nihdy lazowali, što Dapit činješe, jako wón trjebaše a hłódny běše, wón a tež kotřiž z nim běchu?
- 26. Kak wón do Božeho doma dźeše w času Abjathara, teho wyšeho mešnika, a jedźeše te poswjećene chleby, kotrež wsak nichtó jesć njesmedźeše, chiba jeno mešnicy sami, a wón dawaše te same też tym, kiż při nim běchu? 1 Sam. 21, 6. 2 Mójz. 29, 32.
- 27. A tež dźeše wón k nim: Sabat je čłowjeka dla sčinjeny, a nic čłowjek sabata dla. ((5 Mójz. 5, 14.))
- 28. Teho dla je člorózki syn tež knjez na sabaće.

 Luk. 6, 5.

- Wo wuknjenej rucy, Chrystusowym ćeknjenju, japoštołow powołanju, pismawučenych leztrowanju a wo Božich přećelach.
- 1. A wón dźėše zaso do šule; a tam běše čłowjek, kiž měješe wuschnjenu ruku. *Mat. 12, 9. 10. Luk. 6, 6.*
- A woni kedźbowachu skradźu na njeho, hač wón jeho tež na sabat zahojić budźe, tak zo bychu jeho wobskoržili.
- 3. A wón dźeše k temu čłowjekej, kiž tu wuschnjenu ruku měješe: Pój sem bjez nas!
- 4. A wón dźeše k nim: Hodźi so na sabat derje abo zlě činić? žiwjenje zdźeržeć abo morić? Ale woni mjelčachu.
- 5. A wón pohlada z hněwom na nich wokoło a zrudži so na jich wutroby twjerdosći a džeše k temu člowjekej: Přestrě) swoju ruku. A wón ju přestrě, a ta sama jeho ruka bu čerstwa, jako ta druha.

 1 Kral. 13, 6.
- 6. A ći Farizejscy šedši won dźeržachu hnydom radu na njeho z Herodašowymi słužownikami, kak bychu jeho skóncowali. Mat. 12, 14.
- 7. Ale Jezus wustupi ze swojimi wučomnikami k morju, a wjele luda džěše za nim z Galilejskeje a ze Židowskeje,
- 8. A z Jerusalema a z Jdumejzkeje a wot tamneje strony teho Jordana a kotřiž wokoło Tirusa a Sidona bydla,

- wulki lud, kotřiž jeho skutki słyšachu a přińdźechu k njemu.
- 9. A wón dźeše k swojim wučomnikam, zo bychu jemu łódźičku hotowu měli teho luda dla, zo bychu jeho njećišćeli.
- 10. Přetož wón běše wjele ludži wustrowił, tak zo woni jeho nadpadžechu, zo bychu so jeho dótkli, wšitcy, kiž běchu jara chori.
- 11. A nječisći duchojo, jako jeho widźachu, padźechu před nim dele, wołachu a dźachu: Ty sy Syn Boži.
- 12. A wón jim twjerdźe hrożeše, zo bychu jeho zjawneho nječinili.
- 13. A wón dźeše na horu a zawoła k sebi tych, kotrychž wón chcyše, a woni dźechu k njemu.
- 14. A wón wustaji tych dwanaće, zo bychu při nim byli a zo by wón jich won pósłał prědować, Mat. 10, 1. Luk 6, 13. St. 9, 1.
- 15. A zo bychu móc měli chorosće zahojić a čertow won honić.
 - 16. A da Simanej to mjeno Pětr;
- 17. A Jakuba, syna Zebedeoweho, a Jana, Jakuboweho bratra; a da jimaj mjeno Boanerges, to je hrimanja džěći;
- 18. A Handrija a Philippa a Bartroma a Mateja a Tomaša a Jakuba, Alfejoweho syna, a Tadeja a Šimana Kananejzkeho,
- 19. A Judaša Išariotha, kotryž tež jeho přeradži.
- 20. A woni přindžechu dom. A lud so zaso hromadu zendže, tak zo woni tež njemóžachu chlěba pojěsć. St. 6, 31.
- 21. A jako to słyšachu, kiż jemu přisłušachu, wuńdźechu woni, zo bychu

jeho dźerželi; přetož woni dźachu: přińć.

- 22. Pismawučeni pak, kotřiž běchu z Jerusalema dele přišli, dźachu: Wón ma Beelzebuba, a přez tych čertow wyšeho honi wón čertow won. *Mat. 9, 34. Luk.* 11, 15.
- 23. A wón zawoła jich k sebi a dźeše k nim w přirunanjach: Kak móže satan satana won honić?
- 24. Hdyž kralestwo samo ze sobu přez jene njeje, dha njemóže to same kralestwo wobstać. Luk. 11, 17.
- 25. A hdyž chěža sama ze sobu přez jene njeje, dha njemóže ta sama chěža wobstać.
- 26. A jeli zo satan sam sebi je přećiwny a ze sobu njeje přez jene, njemóže wón wobstać, ale bjerje kónc.
- 27. Nichtó njemóže sylnemu do jeho doma panuć a jeho grat jemu pobrać, chiba zo wón sylneho prjedy zwježe a potom hakle jeho chěžu wurubi.
- 28. Zawěrnje, ja praju wam: Wšitke hrěchi budźa wodate člorzkim dźećom, tež to Bože hanjenje, z kotrymžkuli woni Boha hanja;
- 29. Štóž pak swjateho Ducha hani, tón nima žaneho wodawanja wěčnje, ale je hódny wěčneho sudźenja.
- 30. Přetož woni dźachu, zo ma nječisteho ducha. St. 22.
- 31. A jeho bratřo a jeho mać přindzechu a póslachu k njemu stejo wonkach a dachu jeho zawolać.
- 32. (A lud sedźeše wokoło njeho.) A woni dźachu k njemu: Hlej, twoja mać a twoji bratřo prašeju so wonkach za tobu. Luk. 8, 109.

- 33. A wón wotmołwi jim a dźeše: Štó je moja mać? abo kotřiž su moji bratřa?
- 34. A wón pohlada koło wokoło so na tych wučomnikow, kiż wokoło njeho sedźachu, a dźeše: Hlej, ći su moja mać a moji bratřa.
- 35. Přetož štóž Božu wolu čini, tón je mój bratr a moja sotra a moja mać.

4. staw

Wšelake přirunanja; spokojenje morja.

- 1. A wón zaso poča wučić při morju, a wjele luda so k njemu zhromadźi, tak zo wón dyrbješe do łódźe stupić a na wodźe sedźić; wšitkón lud pak běše na zemi při morju.
- 2. A wón jich dołho wučeše přez wšelke přirunanja. A w swojej wučbje dźeše wón k nim:
- 3. Posłuchajće! Hlej, syjer wuńdźe, zo by rozsywał. Mat. 13, 1. Luk. 8, 4.
- 4. A poda so, jako wón rozsywaše, padźe někotre při puću; a te ptaki pod njebjesami přińdźechu a zežrachu jo.
- 5. Někotre pak padže na skalojte, hdžež wjele zemje njeměješe; a zeńdže hnydom, teho dla, zo njeměješe hluboku zemju.
- 6. Jako pak słónco běše zešło, zwjadnu wone, a dokelž korjenja njeměješe, wuschnu wone.
- 7. A někotre padže bjez černje, a te černje rosčechu sobu a zdusychu jo a njepřinjese žaneho ploda.

- 8. Někotre pak padže na dobru zemju a přinjese plód, kiž přiběraše a rosćeše; a přinjese někotre třiceći króć a někotre šěsć džesać króć a někotre sto króć.
- 9. A wón dźeše k nim: Štóž ma wuši k posłuchanju, tón posłuchaj.
- 10. A jako wón sam běše, woprašachu jeho ći, kiž při nim běchu z tymi dwanaćomi, wo te same přirunanja.
- 11. A wón dźeše k nim: Wam je date, zo byšće wědźeli te potajnstwa Božeho kralestwa; tym pak wonkach stanje so wšitko přez přirunanja,
- 12. Tak zo bychu woni z widźacymaj wočomaj widźeli a wšak njepóznali, a ze słyšacymaj wušomaj słyšeli a wšak njezrozumili, tak zo bychu so něhdźe njewobroćili a jim jich hrěchi wodate byłe. Jez. 6, 9. 10. Mat. 13, 14. Luk. 8, 16. Jan. 12, 40. Jap. zk. 28, 26. Rom. 11, 8.
- 13. A dale dźeše wón k nim: Njerozumiće wy to přirunanje, kak dha chceće wy te druhe wšitke zrozumić?
 - 14. Tón syjer rozsywa to słowo.
- 15. Ci su pak, kiž při puću su: hdźeż to słowo rozsyte budźe, a hdyž woni to su słyšeli, tuž přińdźe na měsće satan a wozmje preč to słowo, kotrež do jich wutrobow běše wusyte.
- 16. Tak tež ći su, kiž na skalojte syći su: hdyž woni to słowo su słyšeli, wozmu woni to same hnydom z wjesołosću horje;
- 17. A nimaju korjenja w sebi, ale su počasni; hdyž so horjo abo přesćěhanje słowa dla zběhnje, woni so hnydom pohórša.
- 18. A ći, kotřiž bjez ćernje su syći, ći su: kiž to słowo słyša, St. 10, 23. 24.

- 19. Ale ta starosć teho swěta a to jebate bohatstwo a wjele druhich žadosćow šedši nutř zduša to słowo, a tak bjez płodow wostanje. *Luk 12, 15. 1 Tim. 6, 17.*
- 20. A ći su, kiž na dobru zemju su syći: kotřiž to słowo słyša a wozmu to same horje a přinjesu płody, někotry třiceći króć a někotry šěsć dźesać króć a někotry sto króć.
- 21. A wón dźeše dale k nim: Zaswěći tež štó swěcu, tak zo by pod běrtl abo pod blido była stajena? Njebudźe wona na swěćenk stajena? *Mat. 5, 15. Luk. 8, 16. St. 11, 33.*
- 22. Přetož ničo njeje potajne, kotrež by njebylo zjewjene; a njeje ničo tak skradžu, zo by njewušlo. *Mat.* 10, 26.
- 23. Jeli zo štó ma wuši k posłuchanju, tón posłuchaj.

 Mat. 11, 15.
- 24. A dale wón dźeše k nim: Hlajće, što wy słyšiće. S kajkejž měru wy měriće, z tajkej budźa wam zaso měrić; a budźa wam hišće přidać, kiž wy to słyšiće.

 Mat. 7, 2. Luk. 6, 38.
- 25. Přetož štóž ma, temu budže date, a štóž nima, wot teho budže tež wzate, štož wón ma.

 Luk. 19, 26.
- 26. Tež dźeše wón: Bože kralestwo ma so tak, runje jako by čłowjek symjo do zemje ćisnył,
- 27. A by spał a stawał wodnjo a w nocy, a to symjo by zešło a rostło, zo wón njewě;
- 28. Přetož zemja sama wot sebje přinjese płody, najprjedy zelinu, potom kłós, potom połnu pšeńcu w kłosu.
- 29. Hdyž wona pak płody je přinjesła, pósćele wón tam hnydom serp; přetož

žně su nastale.

- 30. Dale dźeše wón: Komu chcemy my Bože kralestwo přirunać? abo z kajkim přirunanjom chcemy my jo přirunać?
- 31. Wone je jako žonopowe zorno; hdyž to same na rolu budže wosyte, je wone to najmjeńše bje wšitkimi symjenjemi na zemi; ((Mat. 13, 31. Luk. 13, 19.))
- 32. Ale hdyž budźe wusyte, přiběra wone a budźe wjetše, dyžli wšitka zelina, a přinjese wulke hałuzy, tak zo móža pod jeho chłódkom tych njebjesow ptaki sebi hnězda činić.
- 33. A přez wjele tajke přirunanja praješe wón jim to słowo, kaž móžachu to same slyšeć.
- 34. Bjez přirunanja pak njeryčeše wón ničo k nim. Ale wosebje wón te wšitke swojim wučomnikam wułoži.
- 35. A tón samy dźeń wječor dźeše wón k nim: Přewjezmy so na druhu stronu.
- 36. A woni dachu so ludu rozeńć a wzachu jeho tak, kajkiž wón běše na łódźi; wono běše tež wjazy łódźičkow při nim.

 Mat. 8, 23.
- 37. A wulki wichor so zběhnu a žołmy walichu so na łódź, tak zo bu ta łódź napjelnjena.

 Jon. 1, 4. 5.
- 38. A wón běše z posledka we łódźi a spaše na zawku. A woni zbudźichu jeho a dźachu k njemu: Mištrje, njestaraš ty so wo to, zo my kónc wozmjemy? *Mat.* 8, 25, 26.
- 39. A wón postanu a pohrozy wětrej a dźeše k morju: Mjelč a woněm! A wětr přesta a sta so wulka ćišina.

- 40. A wón dźeše k nim: Kak zo so wy tak bojiće? Kak zo wy žaneje wery nimaće?
- 41. A woni so jara bojachu a dźachu bjez sobu: Štó to je tón? Přetož tež wětr a morjo staj jemu poslušnaj. *Pj.* 107, 25.

5. staw

Wo wobsynjenym, žonje, kotraž krawu chorosć měješe, a Jairowej dźowčičcy.

- 1. A woni přińdźechu na tamnu stronu teho morja, do Gadarenzkeho kraja. *Mat. 8, 28. Luk. 8, 26.*
- 2. A jako wón z łódźe wustupi, běžeše jemu hnydom napřećiwo z rowow čłowjek, kotryž běše z nječistym duchom wobsynjeny,
- 3. Kotryž w rowach bydleše; a njemóžeše jeho nichtó zwjazać, tež nic z rjećazami.
- 4. Přetož wón běše často z putami a z rjećazami zwjazany był, a běše te rjećazy roztorhał a te puta rozłamał, a nichtó njemóžeše jeho skludźić.
- 5. A běše přeco, wodnjo a w nocy, na horach a w rowach, wołaše a biješe so sam z kamjenjemi.
- 6. Jako wón pak Jezusa z daloka wuhlada, přiběža wón a panu před nim dele,
- 7. A wołaśe z wulkim hłosom a dźeše: Što mam ja z tobu činić, Jezu, ty Syno Boha wjeršneho? Ja će na Boha zaroću, zo by ty mje nječwělował.

- 8. Wón pak dźeše k njemu: Wuńdź, ty nječisty ducho, z teho čłowjeka!
- 9. Tuž wopraša jeho: Kajke maš ty mjeno? A wón wotmołwi a dźeše: Moje mjeno je legion, přetož nas je wjele.
- 10. A wón prošeše jeho jara, zo by jich z teho sameho kraja njewuhnał.
- 11. Wulke stadło swinjow pak tam běše při horach na pastwje.
- 12. A ći čerći prošachu jeho wšitcy a dźachu: Pušć nas do tych swini, zo bychmy do nich zašli.
- 13. A hnydom wotpušći to jim Jezus. A ći nječisći duchojo šedši won dźechu do tych swini, a to stadło skoči jene dobo dele do morja (wono beše jich pak pola dweju tawzynt) a tepichu so w morju.
- 14. Ći swinjacy pastyrjo pak ćeknychu a připowědachu to w měsće a wsach. A woni wuńdźechu, zo bychu wohladali, štož so běše stało.
- 15. A přiňdžechu k Jezusej a widžachu teho, kotryž běše wot čertow był wobsynjeny, zo wón sedžeše a běše zwoblečeny a při swojim rozomje; a woni so bojachu.
- 16. A kotřiž to widželi běchu, powědachu jim, štož so z tym wobsynjenym běše stało, a to wot tych swini.
- 17. A woni počachu jeho prosyć, zo by wón chcył z jich mjezow wuńć.
- 18. A jako wón do łódźe stupi, prošeše jeho tón wobsynjeny, zo by móhł pola njeho być.
- 19. Jezus pak jemu to njewotpušći, ale dźeše k njemu: Dźi ty dom k tym swojim a připowědaj jim, kajke wulke wěcy tebi tón Knjez je činił a zo wón so na tebi je smilił.

- 20. A wón woteńdźe a poča won wołać w tych dźesać městach, kak wulke wěcy jemu Jezus je činił. A wšitcy ludźo so dźiwachu.
- 21. A jako so Jezus zaso we łódźi přewjeze na druhu stronu, zhromadźi so wjele luda k njemu a běše při morju.
- 22. A hlaj, k njemu přindže jedyn tych wyšich wot šule, z mjenom Jairus. A jako jeho widžeše, padže wón k jeho nohomaj, Mat. 9, 18. Luk. 8, 41.
- 23. A prošeše jeho jara a dźeše: Moja dźowka je w poslednim skónčenju; pój wšak a połož rucy na nju, zo by wona wotchoriła a žiwa była.
- 24. A wón dźeše z nim; a wjele ludźi dźeše za nim, a woni jeho ćišćachu.
- 25. A někajka žónska tam běše, kotraž swoju krawu chorosć dwanaće lět běše měla, 3 Mójz. 15, 25. Mat. 9, 20.
- 26. A běše wjele ćerpiła wot wjele lěkarjow a wšitko swoje zamóženje na to wułožiła, a njepomhaše jej ničo, ale bě přeco hórje z njej.
- 27. Jako ta wot Jezusa słyšeše, přińdźe wona w ludu zady a dótknu so jeho drasty; Lut. 8, 44.
- 28. Přetož wona běše prajila: Hdy bych so ja jeno jeho drasty dótknyla, dha bych wotchorila.
- 29. A na měsće wuschnu ta studnja jeje krwě, a wona čuješe na žiwoće, zo je wot swojeje čwěle zahojena.
- 30. A na měsće, jako Jezus sam na sebi pózna, zo móc běše z njeho wušła, wobroći wón so k ludu a dźeše: Štó je so mojeje drasty dótknył?
- 31. Ale jeho wučomnicy dźachu k njemu: Ty widźiš, zo će ludźo ćišća, a

- rjeknješ: Štó je so mje dótknył?
- 32. A wón so wohlada za tej, kotraž to běše činiła.
- 33. Ta žona so pak boješe a třepotaše (přetož wona wjedźeše, štož so běše na njej stało), přiúdźe a padźe před nim dele a powědaše jemu wšitku prawdu.
- 34. Wón dźeše pak k njej: Moja dźowka, twoja wĕra je tebi pomhała; dźi z mĕrom a budź čerstwa wot swojeje čwěle.
- 35. Jako wón hišće tak rěčeše, přiúdźechu někotři wot čeledźe teho šulskeho wyšeho a dźachu: Twoja dźowka je wumrěla; što ty hišće teho mištra prócuješ?
- 36. Jezus pak hnydom wusłyša tu ryč, kiž běše ryčana, a dźeše k temu šulskemu wyšemu: Njebój, so; jeno wěr. Luk. 8, 50.
- 37. A njeda nikomu za sobu hić, w swojim wótznym kraju a domach hač jeno Pětrej a Jakubej a Janej, Jakubowemu bratrej.
- 38. A wón přindže do chěže teho šulskeho wyšeho a widžeše tón ropot a kotřiž jara płakachu a skiwlachu. *Jer. 4,* 8.
- 39. A wón dźeše k nim přišedši nutř: Što wy tajki ropot čěriće a płačeće? To dźećo njeje wumreło, ale spi. Jan. 11, 11.
- 40. A woni so jemu smějachu. Wón pak wuhna wšitkich a wza k sebi teho džěsća nana a maćer a tych, kotřiž z nim běchu, a džěše nutř, hdžež to džěćo ležeše.
- 41. A wón přija to džěćo za ruku a džeše k njemu: Talitha kumi, to

- je přeložene: Holčatko, ja praju tebi, stawaj!
- 42. A na měsće postanu to holčatko a chodžeše wokoło; wone běše pak dwanaće lět stare. A woni buchu jara zatorhnjeni.
- 43. A wón jim twjerdźe zakaza, zo by nichtó wo tym njewědźał, a dźeše, zo bychu jej jěsć dali.

Chrystus bu zacpějny, pósćele japoštołow won; Janej bu hłowa wotćata; dźiwne nasyćenje a pomoc.

- 1. A wón wuńdźe tam a přińdźe do swojeho wótcneho kraja; a jeho wučomnicy dźechu za nim. *Mat. 13, 54. Luk. 4, 16.*
- 2. A jako sabat přinádže, poča wón wučić we jich šuli. A wjele, kiž posłuchachu, dźiwachu so jeho wučbje a dźachu: Z wotkal ma tón tuto? A kajka je to mudrosć, kotraž jemu je data, zo tajke skutki so přez jeho rucy stanu?
- 3. Njeje to tón čěsla, Mariny syn, a bratr Jakubowy a Jezusowy a Judašowy a Šimanowy? Njejsu tež jeho sotry tudy pola nas? A pohóršachu so na nim. Luk. 4, 22.
- 4. Jezus pak dźeše k nim: Profeta nihdźe mjenje njepłaći, hač w swojim wócnym kraju a domach při swojich. *Jan.* 4,44.
- 5. A wón njemóžeše tam žadyn skutk činić, chiba na mało chorych połoži wón rucy a zahoji jich.

- 6. A podźiwa so jich njewerje. A wobchodźi po mestkach wokoło a wucese.
- 7. A wón zawoła tych dwanaće a poča jich won pósłać po dwěmaj a da jim móc nad nječistymi duchami.

 Mat. 10, 1.
- 8. A přikaza jim, zo bychu ničo sobu na puć njebrali, chiba jeno kij, nic wačok, nic chlěba ani pjenjezy w pasu;
- 9. Ale zo bychu w črijach byli a so dwě sukni njewoblekli.
- 10. A dźeše k nim: Hdźež wy do cheże přińdźeće, tam wy wostańće, hač byšće tam zaso woteśli.
- 11. A jeli zo někotři was horje njewozmu ani was njeposluchaju, tam wy preč dźiće a třasće tež tón proch z wašich nohow, na swědčenje na nich. Zawěrnje, ja praju wam: Sodomzkim abo Gomorzkim budže na sudny džeń lóže, dyžli tajkemu městu. *Mat: 10, 14. Luk. 9, 5. Jap. zk. 13, 51.*
- 12. A woni šedši won prědowachu, zo bychu ludžo pokutu činili.
- 13. A wuhnachu wjele čertow a žałbowachu wjele chorych z wolijom a wustrowichu jich.

 Jak. 5, 14.
- 14. A kral Herodas słyšeše to (přetož jeho mjeno běše zjawne sčinjene) a džeše: Jan, tón křćenik, je wot morwych stanuł, a teho dla stanu so tajke skutki w nim.

 Mat. 14, 1. Luk. 9, 7.
- 15. Někotři pak dźachu: Wón je Elias; někotři pak: Wón je profeta abo jedyn tych profetow.
- 16. Jako pak to Herodas słyšeše, dźeše wón: To je Jan, kotremuž ja sym hłowu sćał; tón je wot morwych stanył.
- 17. Přetož wón, Herodas, běše won pósłał, jimał Jana a jeho sadžił do

- jastwa, Herodiady, Philippa, swojeho bratra, mandźelskeje dla; přetož wón běše ju za mandźelsku wzał. Luk. 3, 19.
- 18. Jan pak dźeše k Herodašej: Tebi so njesłuša, twojeho bratra mandźelsku měć.

 3 Mójz. 18, 6.
- 19. Herodias teho dla łakaše na njeho a chcyše jeho morić, ale njemóžeše.

Tekst na 5. njedželu po třoch kralach. III.

- 20. [Herodas pak so Jana boješe, dokelž wón wjedźeše, zo wón prawy a swjaty muž běše, a wobarnowa jeho; a we wjele wězach jeho a słyšeše jeho rad.
- 21. Jako pak sprawny dźeń přińdźe, zo Herodas wjećer hotowaše na swój narodny dźeń swojim wyšim a hejtmanam a tym wosebnym w Galilejskej; *Mat.* 14, 6.
- 22. A nutř stupi dźowka teje Herodiady a rejwaše; a to so Herodašej lubješe a tym, kotřiž za blidom sedžichu; tuž džeše tón kral k temu holčeću: Proš mje, za čož ty chceš, ja chcu jo tebi dać.
- 23. A přisahnu so jej: Štož ty mje budžeš prosyć, to chcu ja tebi dać hač do polojzy mojeho kralestwa.
- 24. Wona pak wuńdźe won a dźeše k swojej maćeri: Što ja dyrbju prosyć? Ta dźeše: Pře hłowu Jana, teho křćenika.
- 25. A wona na měsće z khwatanjom zaňdže nutř k kralej, prošeše a džeše: Ja chcu, zo by ty mi dał nětk hnydom na škli tu hłowu Jana, teho křćenika.
- 26. Tón kral bu zrudny; dha wšak teje pšisahi a tych dla, kotřiž za blidom

- sedźichu, njechaše wón jej zapowjedźić.
- 27. A na měsće pósla tón kral wobwješerja a da jeho hlowu hew přinjesć. Tón teho dla šedši tam zća jemu hlowu we jastwje;
- 28. A přinjese jeho hłowu na škli a da ju temu holčeću; a to holčo da ju swojej maćeri.
- 29. A jako to jeho wučomnicy słyšachu, přińdźechu woni a wzachu jeho ćeło a schowachu jo do rowa.]
- 30. A ći pósli pak zhromadźichu so zaso k Jezusej a zjewichu jemu to wšitko a štož běchu činili a wučili. *Mat.* 14, 13. *Luk.* 9, 10.
- 31. A wón dźeše k nim: Pójće wy wosebje do pusćiny a wotpočńće trochu. Přetož jich běše wjele, kotřiž přichadźachu a wotchadźachu, tak zo woni ani k jědźi chwile njemějachu. 32. A woni so wjezechu na łódźi do pusćiny wosebje.
- 33. A ludžo jich widžachu, zo so preč wjezechu, a jich wjele jeho póznachu a běžachu tam pěši ze wšěch městow, a přindžechu prjedy nich a zendžechu so k njemu.
- 34. A Jezus šedši z łódźe won wuhlada tón wulki lud, a běše jemu žel teho sameho; přetož woni běchu jako wowcy, kiž nimaju žaneho pastyrja. A wón poča jich wučić wjele wěcow.

 Mat. 9, 36.
- 35. A jako nětk chcyše skoro wječor być, přistupichu jeho wučomnicy k njemu a dźachu: Tudy je pusćina a dźeń je so minył; *Mat. 14, 15. Luk. 9, 12. Jan. 6, 5.*
- 36. Rozpušć jich, zo bychu woni ducy do wokolnych wsow a městow sebi chlěb

- kupili; přetož woni nimaju ničo k jědźi.
- 37. Wón pak wotmołwi a dźeše k nim: Dajće wy jim jěsć. A woni dźachu k njemu: Mamy dha my hić a za dwě zćě krošow chlěba kupić a jim jěsć dać? *Jan.* 6. 7.
- 38. Wón pak dźeše k nim: Wjele chlěba wy maće? Dźiće a pohladajće. A jako so běchu wobhonili, dźachu woni: Pjeć, a dwě rybje.
- 39. A wón přikaza jim, zo bychu so wšitcy dele zesydali, jene połne blido po druhim, na zelenu trawu.
- 40. A woni zesydachu so po rjadu, sto a sto, pjeć dźesać a pjeć dźesać.
- 41. A wón wza te pjeć pokroty a tej dwě rybje a pohlada do njebjes, dźakowaše so a łamaše te chlěby a da je swojim wučomnikam, zo bychu jim prjódk kładli. A tej dwě rybje rozdźěli wón bjez wšitkich.
- 42. A woni jědžachu wšitcy a buchu nasyćeni.
- 43. A woni zebrachu kruškow chlěba, dwanaće korbow połnych, a wot teju rybow (něšto).
- 44. A běše tych, kotřiž běchu jědli, pola pjeć tawzynt mužow.
- 45. A hnydom přinući wón swojich wučomnikow, zo bychu na łódź stupili a prjedy njeho so přewjezli do Bethzaidy, hač by wón tón lud rozpušćił. *Mat. 14, 22. Jan. 6, 17.*
- 46. A jako wón jich běše wot sebje preč póslał, dźěše wón na horu, zo by so modlił.
- 47. A jako wječor bu, běše ta lódź srjedźa na morju, wón pak sam na zemi.

- 48. A wón widźeše, zo woni z wulkej prócu so wjezechu; přetož wětr běše jim přećiwny. Teho dla při štwórtej nócnej waše přińdźe wón k nim, chodźeše po morju a chcyše nimo nich prjedy přińć.
- 49. Jako pak woni widźachu, zo wón po morju chodźeše, měnjachu woni, zo je šerjenje, a zakřičachu;
- 50. Přetož wšitcy jeho widžachu a nastróžichu so. A na měsće rěčeše wón z nimi a džeše k nim: Budžće dobreje mysle; ja to sym, njebójće so.
- 51. A wón stupi k nim do łódźe, a tón wětr woćichnu. A woni so jara wulcy w sebi nastróžichu a dźiwachu so. St. 4, 39.
- 52. Přetož ničo rozomniši njebuchu nad tymi khlěbami, a jich wutroba běše stwjerdnjena.
- 53. A jako so přewjezli běchu, přiúdźechu woni do Genezarethzkeho kraja, a tam woni tu łódź k brjohej přistajichu.

 Mat. 14, 34.
- 54. A jako nětk z lódže běchu wušli, hnydom jeho ludžo póznachu;
- 55. A woni, běžawši po wšitkim tym samym wokolnym kraju wokoło, počachu chorych na łožach wokoło nosyć, hdźež woni słyšachu, zo wón tam je.
- 56. A hdźeż wón dźeše do mestow abo do mestow abo do wsow, tam kładźechu woni chorych na torhośćo a prosachu jeho, zo bychu so jeno teho wobruba jeho drasty dótkli. A kotřiž so jeho dótkachu, ći buchu wustrowjeni.

Wo hejchlerztwje Farizejskich, pohanskeje žony dźowciccy, hłuchim a němym.

- 1. A k njemu so zeńdźechu Farizejscy a někotři wot pismawučenych, kotřiž běchu z Jerusalema přišli. *Mat. 15, 1.*
- 2. A jako woni widźachu, zo někotři jeho wučomnikow z gmejn, to je z njemytymaj rukomaj chlěb jědźachu, swarjachu woni na to.

 Luk. 11, 38.
- 3. Přetož Farizejscy a wšitcy Zidži njejědźa, chiba zo su sebi rucy husto zmyli, a dźerža tak tych staršich wustajenja.
- 4. A hdyž z torhošća přińdu, njejědźa woni, chiba zo su so zmyli. A tych wěcow je wjele, kotrež su horje wzali, zo chcedźa je dźeržeć, jako je wumyće tych piwnych sudobjow, tych karanow, tych koporowych sudobjow a tych blidow.
- 5. Tuž teho dla woprašachu jeho ći Farizejscy a pismawučeni: Čeho dla njechodźa twoji wučomnicy po tych staršich jich wustajenjach, ale jědźa chlěb z njemytymaj rukomaj?
- 6. Wón pak wotmołwi a dźeše k nim: Derje je Jezajas wot was błudnikow wěśćił, jako je pisane: Tón lud česći mje z hubomaj, ale jich wutroba je daloko wote mnje.

 Jez 29, 13. Mat. 15,7.
- 7. Podarmo pak mi słuža, dokelž wuča tajke wučby, kotrež su člowske přikaznje.

- 8. Přetož wy wopušćiće Bože přikazanje a džeržiće tych čłowjekow wustajenje, jako je to wumyće tych karanow a piwnych kanow; teho runja tajkich wěcow druhich činiće wy wjele.
- 9. A wón dźeše k nim: Wy ćišće Bože přikazanje zaćisnjeće, zo byšće waše wustajenje dźerželi.
- 10. Přetož Mójzas je prajil: Česć swojeho nana a swoju maćer, a štóž na nana abo na maćer zle rěči, tón dyrbi smjerće wumrěć. 2 Mójz. 20, 12. 5 Mójz. 5, 16.
- 11. Wy pak wučiće: Hdyž štó rjeknje k nanej abo k maćeri: Korban (to je, hdyž ja to wopruju, dha je wone tebi wjele wužitniše), tón čini derje.
- 12. A tak wy ničo wjazy njewotpušćiće, zo by wón činił swojemu nanej abo swojej maćeri;
- 13. A zběhnjeće Bože słowo přez waše wustajenje, kotrež wy sće wustajili; a teho runja činiće wy wjele.
- 14. A wón zawoła k sebi wšitkón lud a dźeše k nim: Posłuchajće wšitcy na mnje a zrozyńće.

 Mat: 15, 10.
- 15. Ničo njeje, kiž wonkach do čłowjeka dźe, zo by jeho nječisteho činiło; ale štož wot njeho won dźe, to je, kiž čłowjeka nječisteho čini.
- 16. Ma-li štó wuši k posłuchanju, tón posłuchaj. Mat. 11, 15. St. 13, 9.
- 17. A jako wón wot luda do chěže přińdźe, woprašachu jeho jeho wučomnicy wo to přirunanje. *Mat. 15,* 15.
- 18. A wón dźeše k nim: Sće wy dha też tak njerozomni? Njezrozumiće wy hišće, zo wšitko, štož wonkach je a do čłowjeka dźe, to jeho njemóže nječisteho

činić?

- 19. Přetož wone njeńdźe do jeho wutroby, ale do brjucha, a wuńdźe do wuchoda, hdźež wšitka jedź so wurjedźi.
- 20. Wón pak dźeše: Śtož z čłowjeka wuńdźe, to same čłowjeka nječisteho čini;
- 21. Přetož nutřkach, z wutroby tych čłowjekow, wuńdu złe mysle, mandźelstwo-łamanje, kurwarstwo, mordarstwo,
- 22. Paduchstwo, łakomstwo, njeprawdosć, lesnosć, njepócćiwosć, złe woko, Bože hanjenje, pycha, njemdrosć;
- 23. Wšitke te złe wěcy znutřkach won wuńdu a činja čłowjeka nječisteho.
- 24. A wón stanu tam a woteńdźe do Tirizkich a Sidonskich mjezow. A šedši do doma njechaše wón, zo by štó wo nim wědźał, a wšak njemóžeše so potajić. *Mat.* 15, 21.
- 25. Přetož žona běše wot njeho słyšała, kotrejež (jejne) dźowčatko nječisteho ducha měješe; a přišedši padže dele k jeho nohomaj;
- 26. (Ta žona pak běše Grichizka, Sirophönizizka z roda) a ta prošeše jeho, zo by wón djaboła z jeje dźowki wuhnał.
- 27. Jezus pak dźeše k njej: Njech so prjedy dźeśi najedźa; pretož wono njeje peknje, zo so dźeśom chleb wozmje a ćisnje so psam.

 Mat. 1d, 26.
- 28. Wona pak wotmołwi a dźeše k njemu: Haj, Knježe, dha wšak tež jědźa te psyčatka pod blidom wot drjebjeńčkow tych dźeći.
- 29. A wón dźeše k njej: Teho słowa dla dźi; čert je z twojeje dźowki wušoł.

30. A wona woteńdźe do swojeho doma a namaka, zo tón čert běše wušoł, a zo ta dźowka na łożu ležeše.

Sćenje na 12. njedželu po swj. Trojicy.

- 31. [A jako wón zaso wuńdźe z Tirizkich a Sidonskich mjezow, přińdźe wón k Galilejzkemu morju, srjedźa na mjezy tych dźesać městow.

 Mat. 15, 20.
- 32. A woni přiwjedźechu k njemu hłucheho, kiž němy běše, a prošachu jeho, zo by ruku na njeho połožił. *Mat.* 9, 32. *Luk.* 11, 14.
- 33. A wón wza jeho wot luda wosebje, tyknu jemu swoje porsty do jeho wušow a wuplunu a dótknu so jeho jazyka. St. 8, 23.
- 34. A pohlada horje k njebjesam, zdychnu a džeše k njemu: Hephata, to je: wotewr so! Jan. 11, 41.
- 35. A hnydom wotewrištej so jeho wuši a tón zwjazk jeho jazyka so rozw-jaza, a wón rěčeše prawje.
- 36. A wón jim zakaza, zo bychu to nikomu njeprajili. pak wón jim zakaza, woni jo roznjesechu.
- 37. A džiwachu so přez měru a džachu: Wón je wšitko derje činił; hłuchich čini wón słyšacych a němych ražacych.]

 Mójz. 1, 31.

8. staw

Wo sydom chlěbach, zejchach a kwasu Farizejskich, slepym, póznaću wot Chrystusa a jeho čerpjenju.

Ćim bóle ćim bóle Sćenje na 7. njedželu po swj. Trojicy.

- 1. [W tych samych dnjach, jako wulki lud tam běše a njemějachu ničo k jědźi, zawoła Jezus swojich wučomnikow k sebi a dźeše k nim:

 Mat. 15, 32.
- 2. Mi je žel teho luda; přetož woni su hižom na tři dny pola mje zawostali a nimaju ničo k jědźi;
- 3. A hdy bych ja jich bjez jědźe dom pušćił, bychu woni na puću zawutlili. Přetož někotři běchu z daloka přišli.
- 4. Jeho słužownicy pak wotmołwichu jemu: Hdźe my chlěba wozmjemy tudy w pusćinje, zo bychmy jich nasyćili?
- 5. A wón prašeše jich: Wjele maće pokrotow? Woni pak dźachu: Sydom.
- 6. A wón přikaza ludu, zo bychu so na zemju zesydali. A wza te sydom pokroty a dźakowaše so a łamaše a da je swojim wučomnikam, zo bychu je prjódk kładli, a woni kładźechu je ludu prjódk.
- 7. A mějachu trochu rybičkow; a wón so dźakowaše a kazaše te same tež prjódk kłasć.
- 8. Woni jědžachu pak a buchu nasyćeni a nazběrachu zbytnych kruškow sydom korbow. 2 Kral. 4, 44.
- 9. A jich běše na štyri tawzyntow, kiž jědli běchu; a wón pušći jich wot sebje.)

- 10. A hnydom stupi wón do łódźe ze swojimi wučomnikami a přińdźe do Dalmanutzkeho kraja.
- 11. A ći Farizejscy wuńdźechu a počachu so z nim woprašować a žadachu wot njeho zejch z njebjes, spytawši jeho. *Mat. 16, 1. St. 12, 38.*
- 12. A wón zdychnu w swojim duchu a dźeše: Što pyta wšak ta šlachta zejch? Woprawdźe, ja praju wam: Tej šlachće žadyn zejch njebudźe daty. Luk. 11, 29.
- 13. A wón stupi zaso do łódźe, wostajiwši jich, a přewjeze so na druhi brjóh.
- 14. A woni běchu zapomnili chlěba sobu wzać; a njemějachu wjazy sobu na łódźi, hač jeno jenu pokrotu. *Mat. 16, 5.* 6.
- 15. A wón přikaza jim a dźeše: Pohladajće a hladajće so před kwasom tych Farizejskich a před kwasom Herodaša.

 Mat. 16, 6. Luk. 12, 1.
- 16. A woni sebi myslachu tam a sem, a dźeše jedyn k druhemu: My chlěba nimamy.
- 17. A Jezus zrozumi to a dźeše k nim: Što so wy też staraće, zo chlěba nimaće? Njepóznajeće wy hišće ani njerozumiće? Maće wy hišće wašu stwjerdnjenu wutrobu? St. 3, 5. St. 6, 52.
- 18. Maće woči a njewidźiće? a maće wuši a njesłyšiće? Abo njespominaće na to?
- 19. Jako ja pjeć chlěbow łamach za tych pjeć tawzynt, kak wjele korbow połnych kruškow wy nazběrašće? Woni dźachu: Dwanaće. *Mat. 14, 19. Luk. o, 13. Jan. 6, 9. 13.*
 - 20. Jako ja pak sydom łamach za te

- štyri tawzynt, kak wjele korbow połnych kruškow nazběrašće wy? Woni pak dźachu: Sydom.
- 21. A wón dźeše k nim: Kak dha, zo wy ničo njerozumiće?
- 22. A wón přiúdze do Bethzaidy; a woni přiwjedzechu k njemu slepeho a prošachu jeho, zo by so jeho dótknył.
- 23. A wón wza teho slepeho za ruku a wjedźeše jeho won z města a plunu do jeho wočow, połoži swojej rucy na njeho a wopraša jeho: Widźiš što? St. 7, 32. 33. Jan. 9, 6.
- 24. A wón pohlada horje a dźeše: Ja widźu, zo ludźo chodźa, jako bych štomy widźał.
- 25. Potom połoži wón zaso rucy na jeho woči a kazaše jemu zaso hladać; a wón bě zaso wustrowjeny, tak zo wšitko z daloka jasnje widźeše.
- 26. A wón jeho dom pósła a dźeše: Njechodź do města ani njepowěs to tež nikomu nutřkach. St. 7, 36.
- 27. A Jezus wuńdźe won a jeho wučomnicy do městow Zezareje Philippa. A na puću wopraša wón swojich wučomnikow a dźeše k nim: Štó praja ludźo, zo ja sym? Mat. 16, 13. Luk. 9, 18.
- 28. A woni wotmołwichu: Woni praja, zo sy ty Jan, tón křćenik; někotři pak praja, zo sy Elias; a někotři, zo sy tych profetow jedyn.
- 29. A wón dźeše k nim: Wy pak, što prajiće wy, zo ja sym? Pětr pak wotmołwi a dźeše k njemu: Ty sy Chrystus. Jan.~1,

- 30. A wón pohrozy jim, zo bychu nikomu wot njeho njeprajili.
- 31. A poča jich wučić, zo čłowjeka syn ma wjele ćerpić, a zo dyrbi zaćisnjeny być wot staršich a wyšich měšnikow a pismawučenych, a zo budže morjeny, a zo po třoch dnjach budže horje stanyć. *Mat. 16, 21. Luk. 18, 31.*
- 32. A wón rěčeše to słowo zjawnje. Tuž zapřimny jeho Pětr a poča jemu wobarać.
- 33. Wón so pak wobroći, a pohlada na swojich wučomnikow, pohrozy Pětrej a dźeše: Dźi preč wote mnje, satanje; přetož ty so njewustejiš na to, štož Bože, ale na to, štož člowječne je.
- 34. A wón zawoła k sebi tón lud a swojich wučomnikow a dźeše k nim: Štóž chce za mnu přińć, tón sam so zaprěj a wzmi swój křiž na so a chodź za mnu.

 Mat. 16, 24. Luk. 9, 23.
- 35. Přetož štóž chce swoje žiwjenje zachować, tón budže to same zhubić; a štóž swoje žiwjenje zhubi moje a teho ewangeliona dla, tón budže to same zachować.

 Mat. 10, 39.
- 36. Přetož što pomha člowjekej, hdy by wón runje wšitkón swět dobył a škodu wzał na swojej duši?
- 37. Abo što móže člowjek dać k wumóženju swojeje duše?
- 38. Štóž so pak mje a mojich słowow hanibuje bjez tym mandźelstwołamacym a hrěšnym narodom, teho budźe so tež čłowjeka syn hanibować, hdyž wón budźe přińć w krasnosći swojeho Wótca ze swjatymi jandźelemi. *Mat.* 10, 32. *Luk.* 9, 26. St. 12, 8.

St. 9. St.

1. A wón dźeše k nim: Zawernje, ja praju wam: Nekotři tudy su a steja, kotřiž smjerće njebudźa woptać, hač woni budźa widźeć, zo to kralestwo Bože z mocu přichadźa. *Mat. 16, 28. Luk. 9, 29.*

9. staw

Historija wo Chrystusowym překrasnjenju a naměsaznym synu; wučba wo ponižnosći a pohóršenju.

- 2. A po šesći dnjach wza Jezus k sebi Pětra a Jakuba a Jana a wjedźeše jich na wysoku horu wosebje samych a přeměni so před nimi.

 Mat. 17, 1. Luk. 9, 28.
- 3. A jeho drasta bu jasna a jara běła, jako sněh, kotruž žadyn barbar na zemi njemóže tak bělu sčinić.

 Mat. 28, 3.
- 4. A jim so zjewi Elias z Mójzasom, a měještaj rozrěčowanje z Jezusom.
- 5. A Pětr wotmołwi a dźeše k Jezusej: Rabbi, tudy je nam dobro być; teho dla čińmy tři hěty, tebi jenu, Mójzasej jenu a Eliasej jenu.
- 6. Přetož wón njewjedźeše, što rěči, dokelž woni běchu nastróženi.
- 7. A mróčel při
ndže, kotraž jich wobkhłódkowa. A hłós padźe z teje mróčele a d
źeše: To je tón samy mój luby Syn, teho maće wy posłuchać.

 Mat. 3, 17.
- 8. A hnydom wohladawši so njewidźachu woni nikoho wjazy, hač jeno Jezusa sameho při sebi.

- 9. Jako woni pak z hory dele dźechu, zakaza wón jim, zo bychu nikomu njeprajili, što su widźeli, hac by čłowjeka syn wot morwych stanył.
- 10. A woni zakowachu tu wěc při sebi a woprašowachu so bjez sobu, što by to stawanje wot morwych było.
- 11. A woprašachu jeho a dźachu: Čeho dla dha pismawučeni praja, zo ma Elias prjedy přińć? Mal. 4, 5.
- 12. Wón pak wotmołwi a dźeše k nim: Elias ma wšak prjedy přińć a wšitko zaso na prawe přinjesć; a k temu tež dyrbi čłowjeka syn wjele ćerpić a zacpěty być, jako steji pisane.
- 13. Ale ja praju wam: A Elias je přišoł a woni su jemu činili, štož su chcyli, jako wot njeho steji pisane. *Mat.* 11, 14.
- 14. A wón přišedši k druhim wučomnikam widźeše wulki lud wokoło nich a pismawučenych, kotřiž so z nimi woprašowachu.
- 15. A na měsće so wšitkón lud stróži, jako jeho wuhlada, a přiběžawši powitachu jeho.
- 16. A wón wopraša tych pismawučenych: Što woprašujeće wy so z nimi?
- 17. A jedyn z teho luda wotmołwi a dźeše: Mištrje, ja sym swojeho syna k tebi přiwjedł, kotryž ma němeho ducha; *Mat.* 17, 14. Luk. 9, 38.
- 18. A hdžež wón jeho dosahnje, torha wón jeho, a wón pěni a křipi ze swojimi zubami a schnje. Ja sym z twojimi wučomnikami rěčał, zo bychu jeho wuhnali, woni pak njemóžachu.
 - 19. Wón wotmołwi jemu pak a dźeše:

- O ty njewěrny narodže, kak dołho mam ja pola was być? Kak dołho mam ja was ćerpić? Přiwjedžće jeho ke mni.
- 20. A woni přiwjedzechu jeho k njemu. A hnydom, jako Jezus jeho wohlada, torhaše jeho tón duch; wón pak padze na zemju, waleše so a pěnješe.
- 21. A wón wopraša jeho nana: Kak dołho je, jako so jemu to stało je? Wón pak dźeše? Hnydom wot małosće;
- 22. A husto je wón jeho do wohenja a do wody mjetał, zo by jeho skóncował. Móžeš-li ty pak što, dha smil so nad nami a pomhaj nam.
- 23. Jezus pak dźeše k njemu: Hdy by ty wĕrić móhł. Temu, kiž wĕri, su wšitke wĕcy móžne.

 Luk. 17, 6.
- 24. A hnydom zawoła teho dźeśca nan a dźeše ze sylzami: Ja werju, mój Knjeże; pomhaj mojej njewerje!
- 25. A jako pak Jezus widźeše, zo lud přiběži, pohrozy wón temu nječistemu duchu a dźeše k njemu: Ty němy a hłuchi ducho, ja ći přikažu, wuńdź z njeho a njechodź wjazy do njeho.
- 26. Tuž wołaše wón a torhaše jeho jara a wuńdźe. A wón bu jako morwy, tak zo jich tež wjele praješe: Wón je wumrěł.
- 27. Jezus pak zapřija jeho z ruku a pozběhnu jeho; a wón postanu.
- 28. A jako wón dom přiňdźe, woprašachu jeho jeho wučomnicy wosebje: Čeho dla dha my jeho njemóžachmy wuhnać? Mat. 17, 19.
- 29. Wón pak dźeše: Tón narod hinak njemóže wuńć, chiba přez modlitwu a posćenje.
 - 30. A woni dźechu tam preč

- a chodźachu přez Galilejsku; a wón nochcyše, zo by štó wo tym wědźał.
- 31. Wón wučeše pak swojich wučomnikow a dźeše k nim: Čłowjeka syn budźe podaty do čłowjekow jich rukow, a woni budźa jeho morić; a hdyž budźe morjeny, budźe wón na třeći dźeń zaso horje stanyć. Mat. 17, 22. Luk. 9, 44.
- 32. Woni pak njezrozumichu to słowo a bojachu so jeho woprašeć.
- 33. A wón přindže do Kapernauma. A jako wón domach běše, prašeše wón jich: Što wy so na puću bjez sobu rozrěčešće?
- 34. Woni pak mjelčachu; přetož woni so bjez sobu na puću běchu rozrěčowali, štó by wot nich wjetši był? *Mat. 18, 1. Luk. 9, 46.*
- 35. A wón synu so a zawoła tych dwanaće a dźeše k nim: Chce-li štó prěni być, tón budźe posleni přede wšitkimi a wšitkich jich wotročk.
- 36. A wza dźećatko a postaji jo srjedźa bjez nich a wokosa to same a dźese k nim:
- 37. Štóž jene tajke džećatko w mojim mjenje horje wozmje, tón wozmje mje horje; a štóž mje horje wozmje, tón njewozmje mje horje, ale teho, kotryž mje je pósłał.
- 38. Jan pak wotmołwi jemu a dźeše: Mištrje, my widźachmy jeneho, tón djabołow w twojim mjenje won honješe, kotryž wšak za nami njechodźi; a my jemu zakazachmy, teho dla, zo wón za nami njechodźi. Luk. 9, 49. 4 Mójz. 11, 27. 28. 29.
 - 39. Jezus pak dźeše: Njezakažće jemu

- to; přetož nichtó njeje, kiž by skutk činił w mojim mjenje a móhł hnydom wote mnje złe rěčeć.

 1 Kor. 12, 3.
- 40. Přetož štóž přećiwo nam njeje, tón je za nas.

 Mat. 12, 30.
- 41. Štóž pak was napowa z kanku wody w mojim mjenje, teho dla, zo wy Chrystusej přisłušeće, zawěrnje, ja praju wam, to jemu njebudže njezapłaćene wostać.

 Mat. 10, 42.
- 42. A štóž tych małych jeneho pohórši, kiž do mnje wěrja, tajkemu by lěpje było, zo by jemu młynski kamjeń za jeho šiju był zwjazany a wón do morja ćisnjeny był.

 Mat. 18, 6. Luk. 17, 1.
- 43. Jeli zo će pak twoja ruka pohórši, wotetń ju. Lěpje tebi je, zo ty kromy do žiwjenja dźeš, dyžli zo by ty wobjě rucy měł a šoł do hele, do teho wěčneho wohenja,

 Mat. d, 30. St. 18, 8.
- 44. Hdžež jich čeŕró njewumrě a jich woheń njehasnje.

 Jez. 66, 24.
- 45. Pohóršuje će twoja noha, wotetú ju. Lěpje ći je, zo ty bědny do žiwjenja póúdžeš, dyžli zo by ty dwě nocy měł a był do hele ćisnjeny do teho wěčneho wohenja,

 Mat. 18, 8.
- 46. Hdžež jich čeŕro njewumrě a jich woheń njehasnje.
- 47. Pohóršuje će twoje woko, ćisń jo wot sebje. Lěpje tebi je, zo ty z jenym wokom do Božeho kralestwa póńdźeš, dyžli zo by ty dwě woči měł a był do helskeho wohenja ćisnjeny, St. 18, 9.
- 48. Hdžež jich čeŕro njewumrě a jich woheń njehasnje.
- 49. Wšitko dyrbi być z wohenjom naselene, a kóždy wopor budže ze selu woseleny.

 3 Mójz. 2, 13.

50. Dobra je sól; budźe-li pak sól njesłona, z čim budźeće ju woselić? Mějće sól při sebi a mějće pokoj bjez sobu.

Mat. 5, 13. Luk. 14, 34.

10. staw

Wo rózno dźelenju mandżelskich, małych dźećatkach, bohatych sweta, ćerpjenju Chrystusowym, łakomstwje po česći wučomnikow a slepym Bartimeusu.

- 1. A wón stany wot tudy a přinádže do mjezow židowskeje zemje z tamneje strony Jordana. A ludžo so zaso k njemu zhromadžichu; a kaž wón wašnje měješe, wučeše wón jich pak zaso. *Mat. 19, 1.*
- 2. A Farizejscy přistupiwši woprašachu jeho: Móže tež muž žonu wot sebje pušćić? A spytachu jeho z tym
- 3. Wón wotmołwi pak a dźeše k nim: Što je wam Mójzas přikazał?
- 4. A woni dźachu: Mójzas je wotpušćił, lóslist napisać a ju wot sebje pušćić. 5 Mójz. 24, 1. Mat. 5, 31.
- 5. Jezus pak wotmołwi a dźeše k nim: Wašeje wutroby twjerdosće dla je wón wam tajke přikaznje napisał;
- 6. Ale wot spočatka stworjenja je jeju Bóh stworił muža a žonu. 1 Mójz. 1, 27.
- 7. Teho dla budźe čłowjek swojeho nana a maćer wopuśćić a so dźeržeć k swojej žonje. Mat. 19, 5. 1 Mójz. 2, 24.

- Eph. 5, 31.
- 8. A budźetaj taj dwaj jene ćeło. Njejstaj teho dla dwe, ale jene ćeło. 1 Kor. 6, 16.
- Štož teho dla Bóh hromadu zwjazał je, to čłowjek njedźěl.
- 10. A domach woprašachu jeho wospjet jeho wučomnicy wo to samo.
- 11. A wón dźeše k nim: Štóž swoju mandźelsku wot sebje pušći a wozmje sebi druhu, tón mandźelstwo złama z njej;

 Mat. 5, 32.
- 12. A jeli zo by žona wot sebje swojeho muža pušćiła abo wot druheho wzata była, ta złama mandźelstwo.
- 13. Tuž přinjesechu džěćatka k njemu, zo by wón so jich dótknył. Wučomnicy pak wrězkachu na tych, kiž je přinošachu. *Mat. 19, 13. 14. Łuk 18, 15.*
- 14. Jako pak to Jezus widźeše, bu wón hněwny a dźeše k nim: Njech dźećatka ke mni přińdu a njewobarajće jim, přetož tajkich je to Bože kralestwo.
- 15. Zawěrnje, ja praju wam: Štóž to kralestwo Bože horje njewozmje jako džěćatko, tón njebudže do njeho přinć. *Mat. 18, 3.*
- 16. A wón te same wokoša a położi rucy na nje a žohnowaše je. St. 9, 36. Mat. 19, 15.
- 17. A jako wón pak wušoł běše a so na puć dał, přiběža jedyn a poklaknu před nim a wopraša jeho: Dobry mištrje, što mam ja činić, zo bych to wěčne žiwjenje dóstał?

 Mat. 19, 16. Luk. 18, 18.
- 18. Ale Jezus dźeše k njemu: Što ty mi rěkaš dobry? Nichtó njeje dobry, hač tón jenički Bóh.

- 19. Ty wšak te kaznje wěš: Ty njedyrbiš mandželstwo łamać. Ty njedyrbiš morić. Ty njedyrbiš kradnyć. Ty njedyrbiš njepraweho swědčenja dawać. Ty njedyrbiš nikoho zjebać. Česć swojeho nana a maćer. 2 Mójz. 20, 12. 5 Mójz. 5, 16 u.
- 20. Wón pak wotmołwi a dźeše k njemu: Mištrje, to wšitko sym ja dźeržał wot swojeje młodosće.
- 21. Jezus pak pohlada na njeho, lubowaše jeho a džeše k njemu: Jene je tebi hišće trjeba: Dži, předaj, štož maš, a daj jo chudym, dha budžeš ty šaz měć w njebju; a přiňdž, pój za mnu a wzmi křiž na so.

 Mat. 6, 19. Luk. 12, 33.
- 22. Wón pak bu njewjesely teje ryče dla a woteńdźe zrudny; přetož wón měješe wjele kubłow.
- 23. A Jezus so wohlada a dźeše k swojim wučomnikam: Kak ćeżzy budźa bohaći do Božeho kralestwa přińć. *Mat.* 19, 23. *Luk.* 18, 24.
- 24. Ći wučomnicy pak so stróžichu na jeho ryčach. Ale Jezus wotmołwi zaso a dźeše k nim: Moje dźeći, kak ćežko je, zo, kotřiž swoje dowerjenje na bohatstwo staja, do Božeho kralestwa přińdu. ((Ps 62, 11. 1 Tim. 6,17.))
- 25. Lóžšo je, zo kamjel přez jehline wucho přeńdźe, dyžli zo bohaty do Božeho kralestwa přińdźe.
- 26. Woni stróžichu so pak hišće bóle a dźachu bjez sobu: Štóha móže zbóžny być?
- 27. Jezus pak pohlada na nich a dźeše: Pola čłowjekow je to njemóžne, ale nic pola Boha; přetož wšitke wěcy su móžne pola Boha.

 Luk. 1, 32.

- 28. Tuž poča Pětr k njemu prajić: Hlej, my smy wšitko wopušćili a smy za tobu šli. *Mat. 19, 27. Luk. 5, 11. St. 18, 28.*
- 29. Jezus pak wotmołwi a dźeše: Zawernje, ja praju wam: Žadyn njeje, kiž wopušći chežu abo bratrow abo sotry abo nana abo maćer abo žonu abo dźeći abo pola moje a teho ewangeliona dla,
- 30. Kotryž by sto króć njedóstał, nětk w tym času, chěže a bratrow a sotry a maćerje a džěći a pola z přesćěhanjemi, a w tym přichodnym swěće to wěčne žiwjenje.
- 31. Wjele pak, kiž prěni su, budźa posledni, a kiž posledni su, budźa prěni. *Mat.* 19, 30. St. 20, 16. Luk. 13, 30.
- 32. Woni běchu pak na puću ducy do Jerusalema. A Jezus džěše prjedy nich, a woni strachowachu so, džěchu za nim a bojachu so. A wón wza zaso k sebi tych dwanaće a poča jim prajić, što so jemu stać budže: *Mat. 17, 22. St. 20, 17. Luk. 18, 31.*
- 33. Hlajće, my dźemy horje do Jerusalema, a čłowjeka syn budźe podaty wyšim měšnikam a pismawučenym; a woni budźa jeho k smjerći přisudźić a jeho pohanam podać;

 Mat. 16, 21.
- 34. Či budža so jemu smjeć a jeho chłostać a na njeho pluwać a jeho morić; a na třeći džeń budže wón zaso stanyć.
- 35. Tehdy přistupištaj k njemu Jakub a Jan, taj synaj Zžebedeusowaj, a dźeštaj: Mištrje, mój chcemoj, zo štož mój prosyć budźemoj, ty by namaj činił. *Mat.* 20. 20.
- 36. Wón pak dźeše k nimaj: Što chcetaj wój, zo bych ja wamaj činił?

- 37. A wonaj praještaj k njemu: Daj namaj, zo bychmoj sedźałoj, jedyn na twojej prawicy a druhi na twojej lewicy, w twojej krasnosći.
- 38. Jezus pak dźeše k nimaj: Wój njeweztaj, što prosytaj. Mózetaj wój tón keluch pić, kotryž ja piju, a so dać krćić z tej krćencu, z kotrejž ja krćeny budu?

 Mat. 20, 22. Luk. 12, 50.
- 39. Wonaj džeštaj k njemu: Haj, mój móžemoj. Jezus pak džeše k nimaj: Wój budžetaj derje tón keluch pić, kotryž ja piju, a budžetaj křćenaj z tej křćencu, z kotrejž ja křćeny budu; Jap. zk. 12, 2.
- 40. Ale sedźić na mojej prawicy a na mojej lẽwicy, njesłuša mi wam dać, ale kotrymž je přihotowane.
- 41. A jako to ći dźesaćo słyšachu, počachu woni so hněwać na Jakuba a Jana.
- 42. Ale Jezus zawoła jich a dźeše k nim: Wy weśće, zo swetni ferstojo knjeża, a mócni bjez nimi maja na nich móc.

 Mat. 20, 25. Luk. 22, 25.
- 43. Tak pak njedyrbi bjez wami być; ale štóž chce wulki bjez wami być, tón dyrbi waš słužownik być.
- 44. A štóž bjez wami chce wosobniši być, tón njech je waš wšitkich wotročk. 1 Pětr. 5, 3.
- 45. Přetož tež čłowjeka syn njeje přišoł, zo by sebi dał słužić, ale zo by wón słužił a dał swoje žiwjenje k zapłaćenju za jich wjele. *Mat. 20, 28.*
- 46. A woni přindžechu do Jericha. A jako wón z Jericha won džěše, wón a jeho wučomnicy a wulki lud, sedžeše slepy, Bartimej, Timeowy syn, při puću a prošeše. *Mat. 20, 20. 30. Luk. 18, 35.*

- 47. A jako wón słyšeše, zo Jezus z Nacareta je, poča wón wołać a prajić: Jezu, ty syno Dawidowy, smil so nade mnu!
- 48. A jich wjele pohrozychu jemu, zo by mjelčał. Wón pak wołaše wjele bóle: Ty syno Dapitowy, smil so nade mnu!
- 49. A Jezus zasta a kazaše jeho k sebi zawołać. A woni zawołachu slepeho a dźachu k njemu: Budź dobreje nadźije, postań, wón će woła.
- 50. A wón wotćisnu swoju drastu, staže a přińdźe k Jezusej.
- 51. A Jezus wotmołwi a dźeše k njemu: Što ty chceš, zo bych ja tebi činił? A tón slepy dźeše k njemu: Rabbuni, zo bych ja widźał.
- 52. Jezus pak dźeše k njemu: Dźi, twoja wĕra je će wustrowiła. A hnydom wón widźeše a dźeše za Jezusom po puću.

Wo Chrystusowym nutsćehnjenju, zakleću figowca, čisćenju templa.

Tekst na njedželu Palmarum.III.

- 1. [A jako woni so přibližowachu k Jerusalemu, do Bethfage a Bethanije při wolijowej horje, pósła wón swojeju wučomnikow dweju, *Mat. 21, 1. Luk. 19, 29. Jan. 12, 12.*
- 2. A dźeše k nimaj: Dźitaj do teho města, kotrež prjedy waju leži,

- a hnydom, hdyž wój nutř přindžetaj, budžetaj wój wóslatko přiwjazane namakać, na kotrymž hišće žadyn člowjek njeje sedžał; wotwježtaj jo a přiwjedžtaj to same hew.
- 3. A budźe-li štó k wamaj rjeknyć: Čoho dla wój to činitaj? dha rjekńtaj, zo jo tón Knjez potrjeba; a na měsće budźe wón to same sem pósłać.
- 4. Wonaj pak woteńdźeštaj a namakaštaj to wóslatko přiwjazane při durjach, wonkach na rozpuću, a wotwjazaštaj jo.
- 5. A někotři, kiž tam stejachu, dźachu k nimaj: Što činitaj wój, zo wój to wóslatko wotwjazataj?
- 6. Wonaj pak dźeštaj k nim, kaž jimaj Jezus běše přikazał; a woni jimaj wotpušćichu.
- 7. A wonaj přiwjedžeštaj to wóslatko k Jezusej a połožištaj swoje drasty na njo, a wón so synu na njo.
- 8. Jich wjele pak přesćěrachu swoje drasty na puć. Někotři pak rubachu hałuzy wot drjewow a zćelichu je na puć.
- 9. A kotřiž prjedy a za nim dźechu, wołachu a dźachu: Hosianna, chwaleny budź, kiž přińdźe w mjenje teho Knjeza! *Ps. 118, 25.*
- 10. Budź chwalene to kralestwo našeho Wótca Davita, kotrež přińdźe w mjenje teho Knjeza; Hosianna we wysokośći!
- 11. A Jezus ćehnješe do Jerusalema a do templa a wobhlada wšitko; a na wječor dźeše wón won z tymi dwanaćomi do Bethanije.
- 12. A na druhi dźeń, jako woni z Bethanije wuńdźechu, běše wón hłódny.

Mat. 21, 18.

- 13. A widźeše figowc z daloka, kotryž lizće měješe; tuž wón přistupi, hač by móhł što na nim namakać. A přišedši k njemu njenamaka wón ničo hač lizće; přetož čas hišće njeběše, zo figi być dyrbjachu.
- 14. A Jezus wotmołwi a dźeše k njemu: Nihdy wjazy do wěcnosće nichtó wot tebje žadyn płód njejěs. A jeho wučomnicy słyšachu to.
- 15. A woni přiúdzechu do Jerusalema. A Jezus džěše do templa, poča won honić tych, kiž předawachu a kupowachu w templu; a te blida tych, kiž pjenjezy přeměnjachu, a te stoły tych, kotřiž hołbje předawachu, přewróći wón; *Mat. 21, 12, Luk. 19, 45.*
- 16. A wón njepřida, zo by štó što přez tón templ přenjesł.
- 17. A wón wučeše a dźeše k nim: Njesteji pisane: Moja chěža dyrbi chěža teje modlitwy rěkać wšitkim pohanam? Wy pak sće mordarsku jamu wot njeje sčinili.

 Jez: 56, 7Jer.7,11.
- 18. A to słyšachu ći pismawučeni a wyši měšnicy; a stejachu za tym, kak bychu jeho morili. Woni pak so jeho bojachu, dokelž wšitkón lud so jeho wučbje džiwaše.

 Luk. 19, 47. 48.
- 19. A na wječor dźeše wón won před město.
- 20. A rano ducy nimo widźachu woni tón figowc, zo wón běše wusknył z korjenja.

 Mat. 21, 20.
- 21. A Pětr spomni na to a dźeše k njemu: Rabbi, hlaj, tón figowc, kotryž ty sy poklał, je wusknył. Hebr. 6, 8.

- 22. Jezus pak wotmołwi a dźeše k nim: Wěrće do Boha.
- 23. Přetož zawěrnje, ja praju wam: Štóž k tutej horje by rjeknył: Zběhń so a ćisń so do morja, a njebył njewěsty w swojej wutrobje, ale wěrił, zo by so stało, štož wón rjeknje; dha budźe so jemu stać, štož wón praji. *Mat. 17, 20.*
- 24. Teho dla praju ja wam: Wšitko, štož wy prosyće we wašej modlitwje, wěrće jeno, zo wy to same dostać budźeće; wone so wam budźe stać. *Mat.* 7, 7.St. 21,22. Luk. 11, 9.
- 25. A hdyž wy stejiće. a prosyće, dha wodajće, maće-li što přećiwo komu, tak zo by tež waš Wótc w njebjesach wam waše hrěchi wodał.
- 26. Hdyž wy pak njewodaće, dha tež wam waš Wótc, kiž w njebjesach je, njebudže waše hrěchi wodać. Mat. 6, 15.
- 27. A woni přindžechu zaso do Jerusalema. A jako wón w templu chodžeše, přindžechu k njemu wyši měšnicy a pismawučeni a starši, *Mat.* 21. 23. Luk. 20. 1.
- 28. A dźachu k njemu: S kajkeje mozy činiš ty to? A štó je tebi tajku móc dał, zo ty to činiš?

 2 Mójz. 2, 14.
- 29. Jezus pak wotmołwi a dźeše k nim: Ja chcu was tež jene słowo woprašeć; a wotmołwće mi, dha chcu ja wam prajić, z kajkeje mozy ja to činju.
- 30. Janowa křćenca, běše wona z njebjes abo wot člowjekow? Wotmolwće mi.
- 31. A woni při sebi myslachu a dźachu: Prajimy my, zo je z njebjes była, dha budźe wón rjeknyć: Čoho dla

- dha wy jemu njejsće wěrili? Luk. 7, 30.
- 32. Prajimy my pak, zo je wot čłowjekow była, dha woni so ludźi bojachu. Dokelž wšitcy za to mějachu, zo Jan zawěrnje profeta je.
- 33. A woni wotmołwichu a dźachu k Jezusej: My njewemy. A Jezus wotmołwi a dźese k nim: Dha ja wam też njepowem, z čejeje mozy ja to činju.

Wo winicy, dańskim krošu, horjestaću, najwosebnišej kazni, Mesiasu, pismawučenych a chudej wudowje.

- 1. A wón poča přez přirunanja k nim rěčeć: Čłowjek płodźeše winicu a wobhrodźi ju z płotom a wukopa prasu a natwari tórm a přenaja ju winicarjam a ćehnješe preč. *Jez. 5, 1. Mat. 21, 33. Ps. 80, 9.*
- 2. A pósła k tym winicarjam, jako čas přińdźe, wotročka, zo by brał wot winicarjow płody teje winicy.
- Woni jeho pak wzachu a wubichu jeho a pósłachu jeho prózdneho wot sebje.
- 4. A wón pósła k nim zaso druheho wotročka; na teho woni kamjenje ćiskachu a jemu hłowu zranichu a pósłachu jeho wuhanjeneho zaso preč.
- 5. Wospjet pósła wón druheho, a teho sameho woni zabichu a wjele druhich wjazy; někotrych woni wubichu, někotrych pak zabichu.

- 6. Jako wón pak hišće swojeho jeničkeho Syna měješe, kotryž jemu luby běše, teho wón najposledy tež k nim pósła a dźeše: Woni budźa so před mojim Synom trašić.
- 7. Ale ći sami winicarjo dźachu bjez sobu: To je tón herba; pójće, zabijmy jeho, dha budźe to herbstwo naše. *Ps.* 2, 8. *Mat.* 26, 3.
- 8. A woni jeho wzachu a zabichu a wućisnychu jeho z winicy won. : *Hebr.* 13, 12.
- 9. Što budže teho dla knjez teje winicy činić? Wón budže přińć a tych winicarjow skóncować, a winicu budže wón druhim podać.
- 10. Njejsće wy tež lazowali to pismo: Kamjeń, kotryž ćešlojo su zaćisli, tón je k róžknemu kamjenjej sčinjeny? *Jez. 28,* 16. Mat. 21, 42. Jap. zk. 4, 11. Rom. 9, 33.
- 11. Wot teho Knjeza je so to stalo a je džiwne před našimaj wočomaj.
- 12. A woni za tym stejachu, kak bychu jeho přijeli (ale bojachu so luda); přetož woni zrozumichu, zo wón na nich to přirunanje běše rěčał, a wostajiwši jeho woteńdźechu.

 Mat. 14, 5.
- 13. Woni pak pósłachu k njemu někotrych wot Pharizejkich a Herodašowych słužownikow, zo bychu jeho popadnyli w słowach. *Mat. 22,* 15. Luk. 20, 20.
- 14. A ći přišedši dźachu k njemu: Mištrje, my wěmy, zo ty wěrny sy a njerodźiš wo nikoho; přetož ty njehladaš na čłowjekow paršonu, ale wučiš woprawdźe tón puć Boži. Je prawje, zo my kejžorej dań dawamy abo nic? Mamy jemu dawać abo njedawać?

- 15. Wón pak póznawši jich jebanje dźeše k nim: Što wy mje spytujeće? Přinjesće mi kroš, zo jón wohladam.
- 16. Tuž jón přinjesechu. A wón dźeše k nim: Čeji je tón wobraz a to napismo? Woni dźachu k njemu: Teho kejžora.
- 17. A Jezus wotmołwi a dźeše k nim: Dha dajće kejžorej, štož je kejžorow, a Bohu, štož je Bože. A woni so jemu dźiwachu.

 Rom. 13, 7.
- 18. Tež ći Sadduzejzzy přinádžechu k njemu, kotřiž praja, zo njeje horjestawanje; ći woprašachu jeho a dźachu: *Mat.* 22, 23. *Luk.* 20, 27.
- 19. Mištrje, Mójzas je nam pisał, hdyž jeneho bratr wumrě a wostaji žonu a nima žane dźeći, zo by jeho bratr tu samu jeho žonu wzał a swojemu bratrej symjo zbudźił. 5 Mójz. 25, 5. Mat. 22, 24.
- 20. Sydom bratřa teho dla su byli. A tón prěni wza sebi žonu a wumrě a njewostaji žane symjo.
- 21. Tuž wza ju tón druhi a wumrě a njewostaji tež žane symjo. A tón třeći teje runosće.
- 22. A wzachu ju tak wšitcy sedmjo a njewostajichu symjenja. Najposledy pak po wšitkich wumrě tež ta žona.
- 23. Teho dla w tym horjestawanju, hdyž woni horje stanu, kotreho tych samych žona wona budže? Přetož sedmjo su ju za mandželsku měli.
- 24. Tuž wotmołwi Jezus a dźeše k nim: Njeje teho dla temu tak, zo wy błudźiće a zo njewesće te pisma ani tu móc Božu?
- 25. Přetož hdyž wot morwych stanyć budźa, njebudźa so ženić ani so wudawać, ale budźa jako jandźeljo w njeb-

jesach.

Mat. 22,

- 26. So pak wot morwych stanyć budźa, njejsće wy lazowali w knihach Mójzasowych, kak z kerka Bóh k njemu rěčeše a džeše: Ja sym Bóh Abrahama a Bóh Izaaka a Bóh Jakuba? 2 Mójz. 3, 6
- 27. Bóh pak njeje tych morwych, ale tych žiwych Bóh. Teho dla wy jara błudźiće.
- 28. A k njemu přistupi jedyn tych pismawučenych, kiž běše na nich posłuchał, jako woni so hromadźe rozrěčowachu, a widźeše, zo wón jim derje běše wotmołwił; a wopraša jeho: Kotra je ta najwosebniša kaznja přede wšitkimi? *Mat. 22, 35. Luk. 10, 25.*
- 29. Jezus pak jemu wotmołwi: Ta najwosnebiša kaznja přede wšitkimi je ta: Posłuchaj, Israelo, tón Knjez, naš Bóh, je jenički Bóh; 5 Mójz. 6, 4. 5.
- 30. A ty dyrbiš Boha, swojeho Knjeza, lubować z cyłej swojej wutrobu, z cyłej swojej dušu a z cyłej swojej myslu a ze wšitkej swojej móžu. To je ta najwosebniša kaznja. *Mat. 22, 37. Luk. 10, 27.*
- 31. A ta druha je tej runa: Ty dyrbiš swojeho blišeho lubować jako sam so. žana wjetša kaznja njeje, dyžli tej. *Mat.* 22, 30. 3 Mójz. 19, 18. Jan. 13, 34. St. 15, 13. 17. Rom. 13, 9. Gal. 5, 6. 14. St. 6, 2. Eph. 5, 2. 1 Thes. 4, 9. 1 Pětr: 1, 22.
- 32. A tón pismawučeny dźeše k njemu: Mištrje, ty sy woprawdźe derje rěčał; přetož wón je jedyn Bóh, a njeje žadyn, chiba wón; 5 Mójz. 4, 35. St. 6, 4.
 - 33. A teho sameho lubować z cyłej

- wutrobu a z cyłej myslu a z cyłej dušu a ze wšitkej móżu, a lubować swojeho blišeho jako so sameho, to je wjazy, dyżli wšitke zapalne wopory a druhe wopory.
- 34. Jako pak Jezus widźeše, zo wón rozomnje wotmołwi, dźeše wón k njemu: Ty njejsy daloko wot Božeho kralestwa. A nichtó so njeschrobli jeho wjazy woprašeć.
- 35. A Jezus wotmołwi a dźeše, jako wón wučeše w templu: Kak praja pismawučeni, zo Chrystus je Dawidowy syn?

 Mat. 22, 42. Luk. 20, 41.
- 36. Wón pak, Davit, praji přez swjateho Ducha: Tón Knjez je prajił k mojemu Knjezej: Sydń so k mojej prawicy, hač ja połožu twojich njepřećelow za podnóžki twojich nohow. *Ps. 110, 1. Mat. 22, 44.*
- 37. Dha teho dla Dapit sam mjenuje jeho Knjeza; kak dha je wón jeho syn? A wjele luda słyšeše jeho rad.
- 38. A dale wón jich wučeše a dźeše k nim: Hladajće so pismawučenych, kotřiž w dołhich drastach chodźa a dadźa so radźi na torhošćach postrowić, *Mat. 23*, 3. Luk. 11, 43. St. 20, 46.
- 39. A sydaju radži wysoko w šulach a za blidom pola wječerjow.
- 40. Woni zežeru tych wudowow domy a wudawaju so z dołhimi modlitwami; ći sami budźa wjetše satamanstwo dostać. *Mat. 23, 14.*

Tekst na 23. njedželu po swj. Trojicy. IV.

41. [A Jezus synu so napřećiwo Božemu kašću a pšihladowaše, kak ludžo do

Božeho kašća składowachu. A wjele bohatych składowaše wjele. 2 Kral. 12, 9. Luk. 21, 1.

- 42. A jena chuda wudowa přińdźe a połoži nutř dwě šerpatce; tej sčinitej mały pjenježk.
- 43. Tuž zawoła wón swojich wučomnikow k sebi a dźeše k nim: Zawernje, ja praju wam: Ta chuda wudowa je wjazy do Božeho kaśća położiła, dyżli wsitcy, kotřiž su nutř kładli;
- 44. Přetož woni su wšitcy wot swojeho zbytka nutř kładli, ta pak je wot swojeje chudoby wšitko, štož měješe, to je wšitku swoju žiwnosć, nutř połožila.]

13. staw

Wo wupusćenju města Jerusalema a kóncu swěta.

- 1. A hdyž wón z templa wuńdźe, dźeše k njemu jeho wučomnikow jedyn: Mištrje, hlaj, kajke kamjenje a kajke twarjenje je to! Mat. 24,1.
- 2. Tuž wotmołwi Jezus a dźeše k njemu: Widźiš ty to wulke twarjenje? Nic kamjeń na kamjenju njebudźe wostajeny, kotryž by njebył rozłamany. Luk. 19, 44.
- 3. A jako wón na wolijowej horje sedźeše napřećiwo templu, prašachu jeho wosebje Pětr a Jakub a Jan a Handrij:

 Luk. 21,
- 4. Powjes nam, hdy budźe so to stać? A kotre budźe to znamjo, hdyž to wšitko dyrbi być dokonjane?

- 5. Jezus wotmołwi jim a poča prajić: Hlajće, zo by was nichtó njezawjedł.
- 6. Přetož wjele jich budže přińć w mojim mjenje a prajić: Ja sym Chrystus; a budža jich wjele zawjezć. *Jer. 14, 14.*
- 7. Hdyž wy pak budźeće słyšeć wot wójnow a zo so wot njeměra rěči, dha wy so njebójće; přetož to ma so tak stać. Ale kónc hnydom njebudže.
- 8. Přetož lud budže přećiwo ludu postanyć a kralestwo přećiwo kralestwu. A budže zemjerženje tam a sem, a budže drohi čas a nastróženje. To budže teje nuzy spočatk.
- 9. Wy pak so hladajće. Přetož woni budźa was podać do radnych chěžow a šulow, a wy budźeće khoztani, a před fěrštow a kralow dyrbiće wy być wjedźeni moje dla, k swědčenju na nich. *Mat. 24, 9. Luk. 21, 12. Jan. 16, 2.*
- 10. A to ewangelion dyrbi prjedy prědowane być pola wšitkich pohanow.
- 11. Hdyž teho dla was budža wodžić a podać, dha njestarajće so, što byšće wy rěčeli, a njewopomíće so prjedy; ale štož wam w tej samej štundže date budže, to rěčće; přetož wy njejsće, kiž rěčiće, ale tón swjaty Duch.

 Mat. 10, 19.
- 12. Wón budže pak bratr bratra k smjerći podać a nan syna, a džěći budža so swojim staršim přećiwić a budža jich pomhać morić.
- 13. A budźeće hidźeni wot kóżdeho, mojeho mjena dla. Štóž pak do kónca wobsteji, tón budźe zbóžny. *Mat. 24, 18.*
- 14. Hdyž wy pak budźeće widźeć tu hroznosć teho wupusćenja, wot kotrejež profeta Daniel je prajił, zo wona steji, hdźež njedyrbi (štóž to lazuje, tón jo

- zrozy); tehdy kotřiž w židowskim kraju su, ći njech ćeknu na hory. *Mat. 24, 15. Dan. 9, 27.*
- 15. A štóž na třěše je, tón njelěz dele do chěže a njepřiňdź do njeje, zo by sebi něšto wzał ze swojeje chěže. *Luk.* 17, 31.
- 16. A štóž na polu je, tón so zaso njewróć k temu wostajenemu, zo by swoju drastu zebrał.
- 17. Běda pak ćežkim a ćěšnym w tym samym času.
- 18. Prošće pak, zo by waše ćěkanje so njestało w zymje.
- 19. Přetož w tych samych dnjach budže tajka stysknosć, kajkaž njeje była wot spočatka teho stworjenja, kotrež Bóh stworił je, hač nětk, jako tež dale wjazy njebudže. Dan. 12, 1. Joel. 2, 2.
- 20. A hdy budžiše tón Knjez te same dny njepřikrótšił, dha by žadyn čłowjek zbóžny njebył; ale tych wuzwolenych dla, kotrychž wón wuzwolił je, je wón te same dny přikrótšił.
- 21. A budźe-li tehdy štó k wam prajić: Hlej, tudy je Chrystus, abo hlaj, tam je wón; njewěrće to wy. Mat. 24, 23. Luk. 17, 23.
- 22. Přetož falšni Chrystojo a falšni profetojo budža stanyć a budža zejchi a džiwy činić, zo bychu tež tych wuzwolenych zawjedli, hdy by móžno było. 5 Mójz. 13, 1. Luk. 21, 8. 2 Thes. 2, 11.
- 23. Wy pak so hladajće. Hlej, ja sym wam to wšitko prjedy prajił.
- 24. Ale w tym samym času, po tej samej žałosći, budźe słónco so zaćmić a měsac swoje swětło njedać; Jez. 13, 10.
- 25. A hwězdy budźa z njebjes padać, a mozy tych njebjes budźa so hibać.

- 26. A tehdy budźa woni widźeć přińdźe čłowjeka syna w mróčelach z wulkej móżu a krasnosću. Dan. 7. 13.
- 27. A tehdy budže wón won pósłać swojich jandźelow a budže zhromadźić swojich wuzwolenych wot tych štyrjoch wětrow, wot kónca teje zemje hač k kóncu tych njebjes.

 Mat. 13, 41.
- 28. Na figowcu pak zwukńće přirunanje. Hdyž jeho hałuza nětk womłódnje a lišćo pušća, wěsće wy, zo lětny čas blisko je.

 Mat. 24, 32.
- 29. Tak tež wy, hdyž to wšitko widźiće, zo so stanje, dha wěsće, zo wone blisko před durjemi je. St. 14.
- 30. Zawěrnje, ja praju wam: Ta šlachta njebudže zańć, hač so to wšitko stanie.
- 31. Njebjo a zemja budže zahinyć, moje słowa pak njebudža zahinyć.
- 32. Wot teho dnja pak a wot teje štundy njewě nichtó, tež nic jandźeljo w njebjesach, tež tón Syn nic, ale jeno tón Wótc.

 Mat. 24, 36.
- 33. Hladajće so teho dla a wachujće a modlće so; přetož wy njewěsće, hdy čas je.

 Mat. 25, 13. 14. Luk. 12, 40.
- 34. Runje jako čłowjek, kiž daloko preč ćehnješe a wopušći swój dom a da swojim wotročkam móc a kóždemu swoje dźeło a přikaza tež wrótnikej, zo by wón wachował.
- 35. Wachujće teho dla (přetož wy njewěsće, hdy tón Knjez teje chěže přindže, hač wón přindže na wječor abo wo połnocy abo hdyž kapony spěwaju abo na ranjo);
- 36. Tak zo by wón nahle njepřišoł a namakał was, hdyž spiće.

37. Štož ja pak wam praju, to wam wšitkim praju: Wachujće!

14. staw

Chrysta žałbowanje, wustajenje swjateje wječerje, bědźenje w zahrodźe, jastwo, wuznaće před Kajphasom, Pětra hrěšny pad.

- 1. A po dwěmaj dnjomaj běchu jutry a te dny tych słódkich chlěbow. A ći wyši měšnicy a pismawučeni pytachu, kak bychu jeho z lesnosću jimali a morili. *Mat:* 26, 2. Luk. 22, 1. Jan. 13, 1.
- 2. Woni dźachu pak: Nic na tón jeho wučomnicy k njemu: Hdźe sw-jaty čas, zo by so snadź ropot bjez ludom njezběhnył.
- 3. A jako wón w Bethanii běše w chěži Šimana, teho wusadneho, a sedźeše za blidom, přińdźe žónska, kiž měješe škleńcu praweje dobreje a krasneje nadroweje wody; a wona rozbi tu škleńcu a wula ju na jeho hłowu. *Mat.* 26, 6. Luk. 7, 38. Jan. 12, 3.
- 4. Někotři pak běchu, ći so při sebi hněwachu a dźachu: K čomu je tajka škoda teje wody so stała? Mat. 26, 8.
- 5. Přetož wona budžeše dróžšo móhła być předata, dyžli za tři sta krošow, a te pjenjezy chudym ludžom date być. A mórčachu na nju.
- 6. Jezus pak dźeše: Dajće ji pokoj; čoho dla wy ji tyšnosć činiće? Wona je dobry skutk nade mnu činiła.

- 7. Přetož chudych maće wy přeco při sebi, a hdyž chceće, móžeće wy jim dobrotu činić; mje pak wy přeco nimaće. 5 Mójz. 15, 11.
- 8. Štož je móhła, to je wona činiła. Wona je prjedy přišła, zo by moje ćěło žałbowała k pohrjebanju.
- 9. Zawěrnje, ja praju wam: Hdźeż tuto ewangelion budźe prědowane po wšěm swěće, tam budźe tež to, štož wona je činiła, prajene k jeje wopomnjenju.
- 10. A Judaš Išarioth, jedyn wot tych dwanaće, woteńdźe k wyšim měšnikam, zo by jeho jim přeradźił. Mat. 26, 14.
- 11. Jako woni to słyšachu, zwjeselichu so woni a slubichu jemu te pjenjezy dać. A wón pytaše, kak by jeho w sprawnym času přeradžił.
- 12. A prěni dźeń tych słódkich chlěbow, hdyž to jutrowne jehnjo dyrbješe być woprowane, dźachu chceš ty, zo bychmy my šli a přihotowali a ty to jutrowne jehnjo jědł? *Mat. 26, 17. Luk. 22, 7.*
- 13. A wón pósła swojich wučomnikow dweju a dźeše k nimaj: Dźitaj do města, a čłowjek budźe waju zetkać, tón njese karan wody; dźitaj za nim. Luk. 22, 8.
- 14. A hdźeż wón nutř dźe, tam rjekńtaj k hospodarjej: Tón mištr da tebi prajić: Hdźe je tón hóstny dom, hdźeż ja bych jutrowne jehnjo jědł z mojimi wučomnikami?
- 15. Tuž wón budźe wamaj wulku łubju pokazać, kotraž z kamjenjemi wusadźena a přihotowana je; tam za nas přihotujtaj.
 - 16. A jeho wučomnikaj wuńdźeštaj

a přindzeštaj do teho města a namakaštaj, kaž wón jimaj běše prajił, a přihotowaštaj to jutrowne jehnjo.

Tekst na zeleny štwórtk. III.

- 17. [A jako nětk wječor bu, přińdźe wón z tymi dwanaćimi. *Mat. 26, 20. Luk. 22,* 14.
- 18. A jako so nětk k blidu běchu zesydali a jědźachu, dźeše Jezus: Zawěrnje, ja praju wam, jedyn wot was, kotryž zo mnu jě, budźe mje přeradźić.
- 19. A woni buchu zrudni a dźachu k njemu, jedyn za druhim: Sym to ja? A druhi: Sym ja to?
- 20. Wón pak wotmołwi a dźeše k nim: Jedyn z tych dwanaće, kiż zo mnu w škli kusk mača.
- 21. Čłowjeka syn tam derje dźe, jako wot njeho steji pisane; běda pak temu samemu čłowjekej, přez kotrehož čłowjeka syn přeradženy budže; lěpje by temu samemu čłowjekej było, zo by wón so nihdy njenarodžił.
- 22. A jako woni běchu pojědli, wza Jezus tón chlěb, dźakowaše so a łamaše a da jim tón a dźeše: Wzmiće, jěsće; to je moje ćěło.

 Mat. 26, 26. Luk. 22, 19.
- 23. A wza tón keluch a dźakowase so a da jim tón. A woni pijachu wsitcy z njeho.
- 24. A wón dźeše k nim: To je moja krej teho noweho zakonja, kotraž za jich wjele budźe přelata.
- 25. Zawěrnje, ja praju wam, zo ja wjazy njebudu pić wot teho płoda winoweho pjenka, hač do teho sameho

- dnja, hdyž ja nowy pić budu w kralestwje Božim.
- 26. A jako woni tón chwalobny kěrluš běchu wuspěwali, wuńdźechu woni na wolijowu horu.] *Mat. 26, 30. Luk. 22, 39.*
- 27. A Jezus dźeše k nim: Wy budźeće so w tej nocy wšitcy nade mnu pohóršić. Přetož pisane steji: Ja budu pastyrja zbić a wowcy budźa so rozćěkać. Sach. 13, 7. Mat. 26, 31.
- 28. Ale hdyž ja stanu, póńdu ja prjedy was do Galilejskeje. St. 16, 7. Mat. 26, 32.
- 29. Pětr pak džeše k njemu: A hdy bychu runje so tež wšitcy pohóršili, dha ja wšak nic.
- 30. A Jezus dźeše k njemu: Zawěrnje, ja praju tebi: Dźens w tej nocy, prjedy dyžli kapon dwojicy je spěwał, budźeš ty mje tři króć zaprěć.

 Mat. 26, 34.
- 31. Wón pak rěčeše hišće dale: Haj hdy bych ja tež z tobu wumrěć dyrbjał, njechał ja će zaprěć. Teho runja woni tež wšitcy dźachu.
- 32. A woni přindžechu do dwora, kotrehož mjeno běše Gethzemane. A wón džeše k swojim wučomnikam: Sydnće so tudy, hač ja šedši so k Bohu modlu. *Mat. 26, 36. Luk. 22, 39. Jan. 18, 1.*
- 33. A wza k sebi Pětra a Jakuba a Jana a poča tšepjetać a jara styskniwy być,
- 34. A dźeše k nim: Moja duša je zrudna hač do smjerće. Wostańće tudy a wachujće. *Mat. 26, 38. Jan. 12, 27.*
- 35. A woteńdźe trochu, padźe na zemju a modleše so tak, hdy by móżno było, zo by ta štunda wot njeho nimo

šła.

- 36. A dźeše: Abba, mój Wótče, wšitko je tebi móžno; přezběhú mje teho kelucha. Ale wšak nic kaž ja chcu, ale kaž ty chceš. Luk. 1, 327. Mat. 26, 39. Jan. 6, 38.
- 37. A přiúdže a namaka jich, zo spachu. A džeše k Pětrej: Šimanje, spiš ty? Njezamóžeš dha ty tež jenu štundu wachować?
- 38. Wachujće a modlće so, tak zo wy do spytowanja njepřińdźeće. Duch je hotowy, ale mjaso je słabe. *Mat. 26,* 41.
- 39. A woteńdźe zaso a modleše so a rěčeše to same słowo.
- 40. A přindže zaso a namaka jich, zo zaso spachu; přetož jich woči běchu połne spanja; a njewjedžechu, što bychu jemu wotmołwili.
- 41. A wón přindže třeći raz a džeše k nim: Ach chceće wy nětk spać a wotpočować? Dosć je, ta štunda je přišła; hlaj, čłowjeka syn budže do tych hrěšnikow jich rukow podaty. *Mat. 26,* 45.
- 42. Stańće, pójmy; hlajće, kiž mje přeradži, je so přibližał. Jan. 14, 31.
- 43. A na měsće, hdyž wón hišće rěčeše, přindže Judaš, tych dwanaće jedyn, a z nim wulka črjóda z mječemi a ze žerdžemi, wot wyšich měšnikow a pismawučenych a staršich.

 Mat. 26, 47.

 Luk. 22, 47. Jan. 18, 3.
- 44. Jeho přeradnik pak běše jim zejch dał a rjeknyl: Kotrehož ja budu wokošeć, tón samy je; teho přimníce a wjedzće jeho wěsće.
 - 45. A wón přišedši stupi na měsće k

- njemu a dźeše: Rabbi, rabbi! a wokoša jeho.

 2 Sam. 20, 9.
- 46. Woni pak złožichu swojej rucy na njeho a jimachu jeho.
- 47. Jedyn pak wot tych, kiž pódla stejachu, wućahnu swój mječ a dyri teho wyšeho měšnika wotročka a wotća jemu wucho.

 Mat. 26, 51. Luk. 22, 50.
- 48. A Jezus wotmołwi a dźeše k nim: Wy sće wušli, jako na mordarja, z mječemi a ze žerdźemi, mje jimać;
- 49. Ja sym wšednje pola was w templu był a sym wučił, a wy mje njejsće přijeli; ale to so nětk stanje, zo by to pismo było dopjelnjene. *Ps. 69, 10.*
- 50. A wšitcy wučomnicy wopušćichu jeho a ćeknychu. *Hiob.* 19, 13.
- 51. A jedyn młodźenc dźeše za nim, tón beše z rubom na nahim žiwoće wodźety; a ći młodźency přijachu jeho;
- 52. Wón pak, pušćiwši tón rub, ćekny nahi wot nich.
- 53. A woni wjedźechu Jezusa k wyšemu měšnikej, a hnydom so zeńdźechu wšitcy wyši měšnicy a starši a pismawučeni. *Mat. 26, 57. Luk. 22, 54. Jan. 18, 13*.
- 54. Pětr pak dźeše z dala za nim hač do wyšeho měšnika hroda nutř; a wón běše tam, a sedźo pola tych wotročkow wohrewaše wón so při wohenju.
- 55. Ale wyši měšnik a cyła rada pytachu swědčenje napřećiwo Jezusej, tak zo bychu jeho morili; a njenamakachu ničo.

 Mat. 26, 59. Jap. zk. 6, 13.
- 56. Wjele jich pak napřećiwo njemu falšnje swědčeše; ale jich swědčenje njeběše přez jene.

- 57. A někotři stažechu a ryčachu falšne swědčenje napřećiwo njemu a džachu:
- 58. My smy słyšeli, zo wón dźeše: Ja chcu tón templ, kotryž je z rukomaj sčinjeny, rozłamać a w třoch dnjach druhi natwarić, kiž njeje z rukomaj sčinjeny.

 Jan. 2, 19.
- 59. Ale jich swědčenje hišće tak njeběše přez jene.
- 60. A wyši měšnik stanu srjedźa nich, wopraša Jezusa a dźeše: Njewotmołwiš ty ničo? Što je to, štož ći na tebje swědča?
- 61. Wón pak mjelčeše a njewotmolwi ničo. Wospjet wopraša jeho tón wyši měšnik a dźeše k njemu: Sy ty Chrystus, tón Syn teho wysocy chwaleneho? *Jez.* 53, 8.
- 62. Jezus pak dźeše: Ja sym; a wy budźeće widźeć čłowjeka syna sedźo na prawicy teje mozy a přińdźo z mróčelemi tych njebjes. *Mat. 24, 30. Luk. 22, 69.*
- 63. Tuž roztorha wyši měšnik swoju suknju a dźeše: Što my dale swědčenja potrjebamy?

 3 Mójz. 10, 6.
- 64. Wy sće słyšeli to Bože hanjenje; što so wam zda? Woni pak zatamachu jeho wšitcy, zo smjerće je winojty. *Jer.* 26, 11.
- 65. A někotři počachu na njeho pluwać a jeho wobličo přikrywać a z pjasćemi jeho bić a k njemu prajić: Wěšć nam. A wosebnje ći wotročcy bijachu jeho do wobliča.
- 66. A Pětr běše delekach w tym hrodže. Tuž přińdže jena wot teho wyšeho měšnika džowkow.
 - 67. A jako wona widźeše, zo so Pětr

- wohrèwaše, pohlada wona na njeho a dźeše: A ty běše tež z tym Jezusom z Nacareta.
- 68. Wón pak zaprě a dźeše: Ja jeho njeznaju, njewěm tež, što ty prajiš.
- 69. A wuńdźe won do dwora, a kapon zaspewa. A ta dźowka wuhlada jeho zaso a poča tym prajić, kotřiž pódla stejachu: Tón je wot nich.

 Mat. 26,
- 70. Wón pak zaso prěješe. A zaso po malej chwili dźachu k Pětrej, kotřiž pódla stejachu: Woprawdźe, ty sy wot tych samych jedyn; přetož ty sy tež Galilejski, a twoja ryč je na Galilejsku ryč podobna.
- 71. Wón pak poča so pokleć a so přisahać: Ja teho člowjeka njeznaju, wot kotrehož wy prajiće.
- 72. A kapon zaso zaspěwa. Tuž spomni Pětr na to słowo, kotrež Jezus k njemu dźeše: So prjedy, dyžli kapon dwojicy zaspěwa, budźeš ty mje tři króć zaprěć. A wón so nahle (z dwora) won da a płakaše. Mat. 26, 34. Luk. 22, 34.

Chrysta ćerpjenje před Pilatusom, krónowanje, křižowanje, smjerć a pohrjebanje.

1. A hnydom rano zradźichu so wyši měšnicy ze staršimi a z pismawučenymi a z cyłej radu a zwjazachu Jezusa a wuwjedźechu jeho a podachu jeho Pilatusej.

Mat. 27,

1.

- 2. A Pilatus wopraša jeho: Sy ty tych židow kral? Wón pak wotmołwi a dźeše k njemu: Ty to prajiš. Jan. 18, 33.
- 3. A wyši měšnicy wjele na njeho skoržachu.
- 4. Pilatus pak wopraša jeho zaso a dźeše: Njewotmołwiš ty ničo? Hlej, kak twjerdźe woni će wobskoržuja.
- 5. Jezus pak ničo wjazy njewotmołwi, tak zo so tež Pilatus dźiwaše.
- 6. Na tón róčny čas pak pušćeše wón jim jeneho jateho, kotrehož woni sebi žadachu.
- 7. Wón běše pak někajki, Barabbas mjenowany, zaty ze zwadnikami, kotřiž w tym ropoće mordarstwo běchu wobešli.
- 8. A tón lud džėše horje a poča prosyć, zo by činił, kaž jim přeco běše činił.
- 9. Pilatus pak wotmołwi jim: Chceće wy, dha chcu ja wam teho krala tych Židow pušćić?
- 10. Přetož wón wjedźeše, zo wyši měšnicy jeho ze zawizću běchu podali.
- 11. Wyši měšnicy pak wabjachu tón lud, zo by jim radšo Barabbasa pušćił.
- 12. Tuž wotmołwi Pilatus zaso a dźeše k nim: Što chceće dha wy, zo bych ja činił temu, kotremuž wy winu dawaće, zo je židow kral?

 Jan. 18, 38.
- 13. Woni pak wołachu zaso: Křižuj jeho!
- 14. A Pilatus dźeše k nim: Što je dha wón złeho sčinił? Ale woni čim bóle wołachu: Křižuj jeho!
- 15. Pilatus pak chcyše ludu dosć činić a pušći jim Barabbasa; Jezusa pak krju-

dowaneho poda wón, zo by křižowany był.

- 16. Ći wojacy pak wjedźechu jeho nutř na dwór (to je do sudneje chěže) a wołachu hromadu wšitku syłu; *Mat.* 27, 27. Jan. 19, 1.
- 17. A woblečechu jeho purpurski kwič a naplećechu ćernjowu krónu a stajichu jemu ju na jeho hłowu;
- 18. A počachu jeho postrowić: Bóh daj ći wjele strowja a zboža, o kralo tych židow!
- 19. A bijachu jemu hłowu ze sćinu a pluwachu na njeho a padachu na kolena a modlachu so před nim. *Mat.* 26, 67.
- 20. A hdyž jeho běchu přešpotowali, slečechu woni jemu tón kwič a woblečechu jeho jeho drastu a wjedžechu jeho won, zo bychu jeho křižowali; *Mat.* 27, 31.
- 21. A přinućichu někajkeho Šimana, kiž nimo dźěše, z Irena, kotryž z pola přińdźe (a běše Alexandrowy a Ruffowy nan), zo by wón jemu jeho křiž njesł. *Mat.* 27, 32. *Luk.* 23, 26.

Tekst na ćichi pjatk. IY.

- 22. A přiwjedžechu jeho na město Golgota, to je přeložene: Nopow město. *Mat. 27, 33. Jan. 19, 17.*
- 23. A dachu jemu z maru změšane wino so napić. Wón pak jo njewza. *Ps.* 69, 23.
- 24. A jako jeho běchu křižowali, rozdžělichu woni jeho drastu a losowachu wo nju, što by kóždy dóstał. Ps. 22, 19. Mat 27, 35. Luk. 23, 34. Jan. 19,24.

- 25. A běše wokoło třećeje štundy, hdyž woni jeho křižowachu.
- 26. A horjenkach k jeho hłowje běše napisane, štož jemu winu dawachu: Tón kral tych židow.

 Mat. 27, 37.
- 27. A woni křižowachu z nim dweju mordarjow, jeneho k jeho prawicy a jeneho k lěwicy.
- 28. A bě tak to pismo dopjelnjene, kotrež praji: Wón je bjez zlóstnikow rachnowany.

 Jez. 53, 13.
- 29. A kotřiž nimo džěchu, swarjachu na njeho a třasechu swoje hłowy a džachu: Haha! rozłamaš ty tón templ a twariš jón w třoch dnjach? Jan. 2, 19.
- 30. Pomhaj nětk sam sebi a stup z křiža dele.
- 31. Teho runja tež wyši měšnicy smějachu so jemu bjez sobu z pismawučenymi a džachu: Wón je druhim pomhał a sam sebi pomhać njemóže.
- 32. Jeli wón Chrystus a kral we Israelu, dha njech nětk stupi z křiža, zo bychmy my widźeli a wěrili. A taj, kotrajž z nim běštaj křižowanaj, jeho tež hanještaj.
- 33. A po šestej štundže bě ćma po cylej zemi hač do džewjateje štundy. *Mat.* 27, 45. *Luk.* 23, 44.
- 34. A w dźewjatej štundźe zawoła Jezus z wulkim hłosom a dźeše: Eli, Eli, lama zabachtani? to je přeložene: Mój Božo, mój Božo, čoho dla sy ty mje wopušćił?

 Ps. 22, 2. Mat. 27, 46.
- 35. A někotři, kiž pódla stejachu, jako to słyšachu, dźachu woni: Hlej, wón woła Eliasa.
- 36. Tuž běžeše jedyn a napjelni šwom z kisałom a tyknu jón na sćinu a

- napowaše jeho a dźeše: Hladajmy wšak, hač Elias přińdźe a jeho dele wozmje. *Ps. 69, 23.*
- 37. Ale Jezus zawoła z wulkim hłosom a spušći dušu.)

 Jan. 19; 30.
- 38. A tón zawěšk w templu roztorže so na dwoje, wot wjercha hač dele. *Mat.* 27. 51.
- 39. Tón hejtman pak, kotryž pódla steješe, jemu napřećiwo, a widźeše, zo wón z tajkim wołanjom dušu spušći, dźeše wón: Zawěrnje, tón čłowjek je Boži Syn był.

 Mat. 27, 54.
- 40. Wone běchu pak tam tež žónske, kotrež z dala přihladowachu, bjez kotrymiž běše Marja Madlena a Marja, teho maleho Jakuba a Jezusowa mać, a Salome;

 Mat. 27, 55.
- 41. Kotrež tež běchu za nim chodáile, jako wón w Galilejskej běše, a jemu słužile; a wjele druhich, kotrež běchu z nim horje do Jerusalema přišle. *Luk. 8*,
- 42. A hdyž wječor běše (dokelž běše tón dźeń teho přihotowanja, to je před sabatom),
- 43. Přindže Józef z Arimathije, čěsny radny knjez, kotryž tež na Bože kralestwo wočakowaše; tón so zwaži a džeše nutř k Pilatej a prošeše pře to čěło Jezusowe. *Mat. 27, 57. Luk. 23, 50. Jan. 19, 38.*
- 44. Pilatus pak dźiwaše so, zo je hižom wumrěł, a zawoła hejtmana a wopraša jeho, hač je dawno wumrěł?
- 45. A jako wón jo zhoni wot teho hejtmana, da wón Józefej to čělo.
- 46. Wón pak kupi sebi rub, wza jeho dele a zawali jeho do teho ruba a połoži

jeho do rowa, kotryž běše ze skały wurubany, a přiwali kamjeń před rowowe durje.

Mat. 27, 60.

47. Ale Marja Madlena a Marja Jezusowa hladaštej, hdźe be położeny.

16. staw

Wo Chrystusowym horjestaću a k njebju ztpiću.

Sćenje na jutrowničku

- 1. A jako so sabat minuł bě, nakupichu Marja Madlena a Marja Jakubowa a Salome wonjace wěcy, zo bychu přišle a Jezusa žałbowałe. *Mat. 28, 1. Luk. 24, 1. Jan. 20, 1.*
- 2. A wone přindžechu k rowu na prěni džení po sabaće jara rano, jako słónco schadžeše.
- 3. A wone dźachu bjez sobu: Štó budźe nam tón kamjeń wot rowowych durjow wotwalić?
- 4. A jako tam pohladachu, pytnychu wone, zo tón kamjeń wotwaleny bě; přetož wón bě jara wulki.
- 5. A wone zańdźechu do rowa a widźachu młodźenca na prawej rucy sedźo, tón běše z dołhej běłej drastu wodźety; a woni so stróžichu. *Mat. 28, 2. 3. Luk. 24, 4. Jan. 20, 12.*
- 6. Wón pak dźeše k nim: Njestróžće so; wy pytaće Jezusa Nacarenskeho, teho křižowaneho; wón je stanył a njeje tudy. Hlaj to město, hdžež jeho běchu połožili.

 Mat. 28, 5.
 - 7. Dźiće pak a poweśće to jeho

- wučomnikam a Pětrej, zo wón prjedy was póńdźe do Galilejskeje; tam budźeće jeho widźić, kaž wón wam prajił je.
- 8. A woni wuńdźechu khětzje a ćeknychu wot rowa, přetož strachota a hroza běše na nje přišła; a njeprajachu nikomu ničo, přetož wone so bojachu.
- 9. Jezus pak, jako běše stanył rano na prěnim dnju teho tydženja, zjewi wón so najprjedy Mariji Madlenje, wot kotrejež wón sydom djabołow běše wuhnał.
- 10. A wona dźeše a připowedźi to tym, kotřiž běchu z nim byli, kiž žarowachu a płakachu.
- 11. A ći sami, jako słyšachu, zo wón je žiwy a zo je wot njeje widźany, njewěrjachu woni.
- 12. Potom pak, jako dwaj wot nich chodźeštaj, zjewi wón so w hinašim štalće, jako wonaj přez polo džěštaj. Luk. 24, 13.
- 13. A taj samaj tež woteńdźeštaj a powedastaj to tym druhim; ale woni tež tymaj njewerjachu.

Sćenje na Bože spěće.

- 14. [Naposledku, jako ći jidnaćo za blidom sedźachu, zjewi wón so jim a naswari jich njewěru a twjerdu wutrobu, zo njeběchu tym wěrili, kotřiž jeho běchu zbudženeho widželi; Luk. 24, 36. Jan. 20, 19. 1 Kor. 15, 5. 7.
- 15. A dźeše k nim: Dźiće po wšem sweće a predujće to ewangelion wšitkemu stworjenju; *Mat. 28, 19. Kol. 1, 23.*
- 16. Štóž wěri a křćeny budže, tón budže zbóžny; štóž pak njewěri, tón

budźe zatamany. Jan. 3, 18. 36. St. 12, 48. Jap. zk. 2, 38.

- 17. Zejchi pak, kiž wěrjacych budźa přewodźić, su te: W mojim mjenje budźa čertow won honić, z nowymi jazykami rěčeć, Jap. zk. 16, 18. St. 2, 4. 11. St. 10, 46.
- 18. Hady zahnać; a budźa-li što smjertneho pić, njebudźe to jim škodźeć; na chorych budźa woni rucy kłasć, dha budźe jim lěpje. *Luk.* 10, 19. Jap. zk. 28, 5. 8.
- 19. A tón Knjez tak, jako běše z nimi porěčał, bu horje wzaty do njebjes a je so sunył k prawicy Božej. Luk. 24, 51. Jap. zk. 1, 9.
- 20. Woni pak dźechu won a predowachu wsudźom z pomocu teho Knjeza, kiż wobtwjerdźi to słowo prez te zejchi, kotreż činjachu.] *Jap. zk. 3, 16. St. 14,3. Hebr.2, 4.*